

ਪੁਸ਼ਾਗਵਾਰ ਇੰਡੀ ਦੇ ਈਤਿਹਾਸਿਕ ਉਚੂਲ

ਲੇਖਕ : ਹਾਫਿਜ਼ ਮੁਹਮਦ ਇੰਦਹਾਕ ਝਾਹਿਦ

ਲਿਪਿਚਾਨਾ : ਅਬੂ ਕੁਰਕਾਨ

પ્રકાશન નં. ૫૫

ખુશગવાર ઇંડિગી કે ઈસ્લામી ઉસુલ

લેખક : હાફિઝ મુહમ્મદ ઈસ્હાક ઝાહિદ

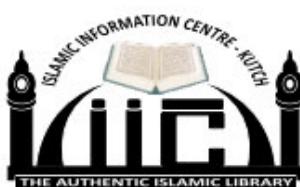
લિપિયાંતર : અબુ કુરકાન

સાભાર : મકતબા અલ કુરકાન, નડીઆદ

પ્રકાશન વર્ષ : સપ્ટેમ્બર - ૨૦૧૭

આવૃત્તિ : પ્રથમ

પ્રકાશક :

ઈસ્લામિક ઇન્ફોર્મેશન સેન્ટર - કચ્છ

Mo. : 84017 86172 - www.iickutch.blogspot.in

તમહીદ

કારેઈને મોહતરમ ! અલ્લાહ તાલા ને તમામ ઈન્સાનો કો મિઠી સે પૈદા કિયા હે ઓર હુક્કરત આદમ અલયહિસલામ કો સબ કા બાપ બનાયા હે, ઈસ લિહાજ સે સબ કી બુનિયાદ તો એક હે લેકિન કઈ એઅતિબારાત સે વહ એક દુસરે સે મુખ્તલિફ હોતે હે, ચુનાંચે શકલ વ સૂરત કે એઅતિબાર સે વહ એક દુસરે સે મુખ્તલિફ હોતે હે, ઓર કમ હી કોઈ શાખ દુસરે સે મિલતા જુલતા હે, કોઈ સફેદ ગોરે રંગ કા ઓર કોઈ કાલે સ્કિયાહ રંગ કા, કોઈ છોટે કદ વાલા ઓર કોઈ બળે કદવાલા.... ઈસી તરહ વહ સબ અપને માથાશી હાલાત કે એઅતિબાર સે ભી એક દુસરે સે મુખ્તલિફ હોતે હે, કોઈ માલદાર ઓર કોઈ ગરીબ, કોઈ બખીલ ઓર કોઈ સખી, કોઈ હર હાલ મેં શુક્ગુજાર ઓર કોઈ હર હાલ મેં હરીસ વ લાલચી.... ઈસી તરહ ઈમાન વ અમલ કે એઅતિબાર સે ભી વહ અલગ અલગ નજરિયાત કે હામિલ હોતે હે, કોઈ મોમિન ઓર કોઈ કાફિર, કોઈ નેક વ પારસા ઓર કોઈ ફાસિક વ ફાજીર, કોઈ બાકિરદાર ઓર બાઅખલાક ઓર કોઈ બદકિરદાર ઓર બદઅખલાક.... લેકિન યહ સબ કે સબ અપને અહવાલ મેં એક દુસરે સે મુખ્તલિફ હોને કે બાવજુદ એક બાત પર મુતફિક નજર આતે હે, ઓર વહ હે ખુશાહાલ ઝિંદગી કી તમજના ઓર આરજુ, ચુંનાંચે ઝિંદગી કે હર શોઅબે સે તઅલ્લુક રખને વાલે તમામ લોગ ઈસ બાત કે મુતમજ્જીની નજર આતે હે કિ ઉન્હે દુનિયા મેં એક ખુશગવાર ઝિંદગી નસીબ હો જાએ, ઓર સબ કે સબ લોગ એક બાવકાર ઓર પુરસુકુન ઝિંદગી કે હુસુલ કી ખાતિર દિન રાત જિદ્દો જેહં કરતે હુએ નજર આતે હે, ગોચા સબ કા હંડુફ તો એક હી હે, અલબતા વસાઈલ વ અસબાબ મુખ્તલિફ હે.

એક તાજીર (વહેપારી) જો દિન ભર અપને કારોબાર કો વસીઅ કરને (વધારવા માટે) ઓર ઝયાદું સે ઝયાદું નજી કમાને કે લિએ અપની પુરી સલાહિયતે ઓર તવાનાઈયાં ખપા દેતા હે, વહ ઓર ઉસી તરહ વહ મજદુર

જો સુબહ સે લેકર શામ તક પસીને મેં શરાબોર હોકર મેહનત વ મજદુરી કરતા હે, દોનો ખુશાહાલ ઓર ખુશગવાર ડિંડગી કે લિએ કોશાં હોતે હે.

ઓર એક ઈબાદત ગુજરાર, જો અલ્લાહ તાલાલા કે ફરાઈજ વ વાજિબાત કો પાબંદી સે અદા કરતા હે, ઓર નવાફિલ મેં ભી બળ્હ ચળ્હ કર હિસ્સા લેતા હે, વહ ઓર ઈસી તરણ વહ ફાસિક વ ફાજિર ઇન્સાન, જો દિન રાત અલ્લાહ કી નાફરમાની કરતા હે દોનો હી ઐસી ડિંડગી કે મુતમજ્જી હોતે હે જુસ મેં કોઇ પરેશાની ઓર કોઇ દુઃખ ન હો.

ઈસી તરણ તમામ લોગ સાચાદતમંદી ઓર ખુશાહાલી કો હાસિલ કરને કી તમજના લિએ ભાગ દોળ મેં મસરૂર રહેતે હે, કોઇ કિસી તરણ, ઓર કોઇ કિસી તરણ.... લેકિન સવાલ યહ હે કિ કયા યહ સાચાદતમંદી હર એક કો મિલ જાતી હે? ઓર કયા ખુશાહાલી હર એક કો નસીબ હો જાતી હે? ઓર આખિર વહ કૌનસા રાસ્તા હે જુસ પર ચલકર હમ સબ ખુશાહાલ વ ખુશગવાર ડિંડગી તક પહુંચ સકતે હે?

કારેઈને મોહતરમ ! હમ યહી સવાલ એક દુસરે અંદાજ સે ભી કર સકતે હે, ઓર વહ ઈસ તરણ કિ ઈસ દોર મેં તકરીબન હર ઇન્સાન પરેશાન હાલ ઓર સરગરદાં નજર આતા હે, કિસી કો રોઝગાર કી પરેશાની, કિસી કો ભાલી વ કારોબારી મુશ્કલાત કા સામના, કિસી પર કર્ઝ કા બોડ, કિસી કો જુસમાની બિમારીયાં ચૈન ઓર સુખ સે સોને નહીં દેતી, કિસી કો ખાનદાની લડાઈ ઝઘળે બેકરાર કિએ હુએ હે, કિસી કો બીવી બચ્ચો કી નાફરમાની કા સદમા, કિસી કો દુશ્મન કા ખોઝ ઓર કિસી કો રિશ્ટેદારો કી જુદાઈ કા દુખ.... અલ ગરજ યહ કિ તકરીબન હર શાખસ કિસી ન કિસી પરેશાની મેં મુંબતલા નજર આતા હે ઓર ઝાહિર હે કિ હર શાખસ ઈન દુઃખો, સદમો ઓર પરેશાનીયો સે નજત ભી હાસિલ કરના ચાહતા હે, તો વહ હકીકી વસાઈલ વ અસબાબ કૌનસે હે જુન્હે ઈજિતચાર કરને સે દુનિયા કી મુખ્તલિફ આક્રમાદ્યશો સે નજત મિલ સકતી હે?

આપ મેં સે હર શાખસ ચકીનન યહ ચાહતા હોગા કિ ઉસે ઈન દોનો સવાલો કે જવાબાત મઅલુમ હો જાએ તાકિ વહ એક ખુશાહાલ વ બાવકાર

ਤਿੰਦਗੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਸਕੇ ਓਰ ਦੁਨਿਆ ਕੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਓਂ ਦੇ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾ ਸਕੇ, ਤੋ ਆਈਅੇ ਹਮ ਸਥ ਕੁਰਾਨ ਵ ਸੁਝਨਾਤ ਕੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਮੌਂ ਈਨ ਸਵਾਲੋ ਕੇ ਜਵਾਬਾਤ ਮਅਲੁਮ ਕਰਤੇ ਹੋ.

ਕਾਰੋਈਨੇ ਮੋਹਤਰਮ ! ਈਸ ਮੁੜਤਸਰ ਰਿਸਾਲੇ ਮੌਂ ਹਮ ਏਕ ਕਾਮਿਆਬ ਓਰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਤਿੰਦਗੀ ਕੇ ਹੁਸੂਲ ਓਰ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਓਂ ਵ ਆਝਮਾਈਸ਼ੋ ਦੇ ਨਜ਼ਾਤ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨੇ ਕੇ ਚੰਦ ਉਸੂਲ ਤਿੱਕ ਕਰੋਗੇ, ਓਰ ਮੁਜੇ ਯਕੀਨੇ ਕਾਮਿਲ ਹੇ ਅਗਰ ਹਮ ਉਨ ਪਰ ਅਮਲ ਕਰੋਗੇ ਤੋ ਝੜ੍ਹ ਅਪਨੇ ਮਕਸੂਦ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਓਗੇ. ਈਨ॥ ਅਲਿਆਹ....

ਪਹਲਾ ਉਸੂਲ : ਈਮਾਨ ਵ ਅਮਲ

ਖੁਸ਼ਗਵਾਰ ਤਿੰਦਗੀ ਕਾ ਪਹਲਾ ਉਸੂਲ “ਈਮਾਨ ਵ ਅਮਲ” ਹੈ, ਜੋਸਾਕਿ ਅਲਿਆਹ ਤਥਾਲਾ ਕਾ ਫਰਮਾਨ ਹੈ “ਜੇ ਸ਼ਾਖ ਨੇਕ ਅਮਲ ਕਰੇ, ਮਦਦ ਹੋ ਯਾ ਔਰਤ, ਬਣਤਕਿ ਈਮਾਨਵਾਲਾ ਹੋ, ਤੋ ਉਸੇ ਹਮ ਯਕੀਨਨ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਚਣੀ ਤਿੰਦਗੀ ਅਤਾ ਕਰੋਗੇ, ਓਰ ਉਨ ਕੇ ਨੇਕ ਅਅਮਾਲ ਕਾ ਬੇਹਤਰ ਬਦਲਾ ਭੀ ਉਨਹੇ ਝੜ੍ਹ ਹੋਣਗੇ.” (ਸੁਰਣ ਨਹਿਲ : ੮੭)

“ਜੇ ਲੋਗ ਈਮਾਨ ਲਾਏ ਓਰ ਉਨ੍ਹਾਨੇ ਨੇਕ ਅਮਲ ਕਿਏ, ਉਨ ਕੇ ਲਿਏ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਭੀ ਹੇ ਓਰ ਉਮਦਹ ਠਿਕਾਨਾ ਭੀ.” (ਸੁਰਣ ਰਾਇਦ : ੨੮)

ਈਨ ਆਧਾਤ ਮੌਂ ਅਲਿਆਹ ਨੇ ਹਰ ਐਸੇ ਸ਼ਾਖ ਕੋ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੁਸ਼ਗਵਾਰ ਵ ਕਾਮਿਆਬ ਤਿੰਦਗੀ ਓਰ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਅਤਾ ਕਰਨੇ ਕਾ ਵਅਦਹ ਫਰਮਾਯਾ ਹੈ, ਜੁਸ ਮੌਂ ਦੀ ਸ਼ਰਤੇ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੋ, ਏਕ ਵਹ ਕਿ ਵਹ ਮੋਮਿਨ ਹੋ, ਓਰ ਦੂਜੀ ਵਹ ਕਿ ਵਹ ਨੇਕ ਅਮਲ ਕਰਨੇਵਾਲਾ ਹੋ, ਬਾਕਿਰਦਾਰ ਓਰ ਬਾਅਖਲਾਕ ਹੋ, ਓਰ ਅਗਰ ਹਮ ਈਨ ਦੀਨੋ ਸ਼ਾਰਤੋਂ ਕੋ ਪੁਰਾ ਕਰ ਦੇ ਤੋ ਕੋਈ ਵਜ਼ਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਹਮੇ ਖੁਸ਼ਗਵਾਰ ਤਿੰਦਗੀ ਨਸੀਬ ਨ ਹੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਲਿਆਹ ਤਥਾਲਾ ਅਪਨੇ ਵਅਦੇ ਮੌਂ ਸਚਾ ਹੈ, ਓਰ ਵਹ ਵਅਦਹ ਜਿਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ, ਫਰਮਾਨੇ ਇਲਾਹੀ ਹੈ : “ਧਕੀਨਨ ਅਲਿਆਹ ਤਥਾਲਾ ਵਅਦਹ ਜਿਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ.” (ਸੁਰਣ ਆਲਿ ਈਮਰਾਨ : ੯)

ਓਰ ਵਹ ਬਾਤ ਹਮੇ ਮਅਲੁਮ ਹੋਣੀ ਚਾਹਿਏ ਕਿ ਤਮਾਮ ਈਨਸਾਨੋ ਕੀ

જેર વ ભલાઈ ઈમાન ઓર અમલે સાલેહ મેં હી હે, અગર ઈન્સાન સરચા મોભિન હો ઓર ઈમાન કે તકાડો કો પુરા કરજેવાલા હો, ઓર સાથ સાથ બાઅમલ, બાકિરદાર ઓર બાઅખલાક હો, અલ્લાહ કે ફરાઈજ કો પુરા કરતા હો, પાંચ નમાઝો કા પાબંદ હો, ઝકાત અદા કરતા હો, રમજાન કે ફર્જ રોજે બિલા શરાચી ઉજર ન છોળતા હો, મા-બાપ ઓર રિશ્ટેદારો સે હુસને સુલુક કરતા હો, લેનદેન મેં સરચા ઓર વઅદો કો પુરા કરતા હો, બદ દિયાનતી, ઘોકા ઓર ફરાડ સે દુર રહતા હો, હલાલ ઝરાએએ સે કમાતા હો, તો અલ્લાહ તાલા દુનિયા મેં ઉસે હર કિસ્મ કી જેર વ ભલાઈ અતા કરતા હે ઓર આખિરત મેં જન્નત કી નેઅમતે ઓર અજ વ ખવાબ અલગ હે.

ઓર ઈસ કે બરઅકસ (ઉંધુ) અગર કોઈ ઈન્સાન ફાઝિર, બદકિરદાર ઓર બદઅખલાક હો, ન નમાઝો કી પરવા કરતા હો ઓર ન ઝકાત દેતા હો, રમજાન કે રોજે મરઝી કે મુતાબિક રખતા હો, ઓર તાકત હોને કે બાવજુદ હજ્જે બયતુલ્લાહ કા ફરીજા અદા કરને કે લિએ તૈયાર ન હો, મા-બાપ ઓર રિશ્ટેદારો સે બદ સુલુકી કરતા હો, અલ્લાહ કે બંદો કે હુકુક મારતા હો, લેન દેન મેં જુઠ બોલતા હો, ઓર ઘોકાદહી ઓર બદ દિયાનતી સે કામ લેતા હો ઓર હુરામ ઝરાએએ સે કમાતા હો, તો ઐસે ઈન્સાન કે મુતઅલ્લિક હમે ચકીન કર લેના ચાહિએ કિ ઉસે લાખ કોશિશ કે બાવજુદ ખુશગવાર ડિંદગી કબી નસીબ નહી હો સકતી, જૈસાકિ અલ્લાહ તાલા કા ફરમાન હે : “ઓર જો શાખસ મેરી યાદ સે ઝગરદાની કરેગા વહ દુનિયા મેં ચકીનન તંગ હાલ રહેગા ઓર રોજે કચામત હમ ઉસે અંધા કરકે ઉઠાએંગે, વહ કહેગા : અચ મેરે રબ ! તુને મુજે અંધા કરકે કચું ઉઠાયા હે, દુનિયામે તો મેં ખુબ દેખને વાલા થા ? અલ્લાહ કહેગા : ઈસી તરહ તુમ્હારે પાસ મેરી આયતે આઈ થી, તો તુમ ને ઉન્હે ભુલા દિયા થા, ઓર ઈસી તરહ આજ તુમ ભી ભુલા દિએ જાઓગે.” (સુરહ તાહા : ૧૨૪ થી ૧૨૫)

ઈન આયાત મેં અલ્લાહ તાલા ને ખબરદાર કિયા હે કિ જો શાખસ મેરે દીન સે મુંહ મોળેગા ઓર મેરે અહ્કામાત કી પરવાહ નહી કરેગા, મે દુનિયા મેં ઉસ કી ડિંદગી તંગ હાલ બના દુંગા ઓર ખુશહાલ ડિંદગી સે

ਮहँउम कर दुंगा। ईस के अलापह कथामत के दिन में उसे अंदा करके उठाउंगा, वह मुज से उसकी पज्ह पुछेगा तो मैं कहुंगा : जैसा तुमने किया ऐसा ही बदला आज तुम्हे दिया जा रहा है, तुम्हारे पास मेरे अहकाम आओ, अहले ईब्म ने तुम्हे मेरी आयते पञ्च पञ्च कर सुनाई और मेरे नभी की सहीह अहादीष को तुम्हारे सामने रखा, लेकिन तुमने वही किया, ईसी तरह आज मुझे भी तुम्हारी कोई परवाह नहीं।

कारेईने मोहतरम ! अगर हम वाकिअतन यह चाहते हैं कि दुनिया में हमे एक बावकार और खुशहाल डिंडगी नसीब हो तो हमे दीने इलाही को मऋबुती से थामना होगा और मन मानी करने के बजाए अल्लाह के अहकाम पर अमल करना होगा.... और अल्लाह का सब से बળा हुक्म यह है कि हम सिई उसी की ईबादत करे और उस में किसी को शारीक न बनाए, सिई उसी को पुकारे, सिई उसी को नफा-नुकशान का मालिक समजे, सिई उसी को दाता, मदृगार, हाजतरवां, मुशिकल कुशा और गोषे अअङ्गम तसव्वुर करे, अगर हम खालिसतन अल्लाह तआला की ईबादत करेंगे तो वह यकीनन हमे पाकीङ्ह हो और खुशगवार डिंडगी नसीब करेगा, वरना वह लोग जो अल्लाह को छोड़कर गैरुल्लाह के दर पर जबीने नियाऊँ जुकाते हैं और गैरुल्लाह के लिए नङ्गर व नियाऊँ पेश करते हैं और गैरुल्लाह को दाता, हाजतरवां और मुशिकल कुशा समजते हैं और उन्हीं के सामने हाथ फैलाते हैं, तो उन्हें दर दर की ठोकरे ही नसीब होती है और डिल्लत व ज्वारी के सिवा और कुछ हाथ नहीं आता, जैसाकि अल्लाह तआला का फरमान है : “‘ओर जो शाख अल्लाह के साथ किसी को शारीक बनाता है वह ऐसे है जैसे आस्मान से गिरा हो, फिर परिणटे उसे इङ्ग्रामे ही उचक ले या तेझ हवा उसे किसी दुरदराऊँ जगह पर फेंक दे.’” (सुरह हज्जः ३१)

यअनी मुशिरक का अंजाम सिवाए तबाही व बरबाई के और कुछ नहीं। और अल्लाह तआला का दुसरा बला हुक्म यह है कि हम उस के महबुब हङ्गरत मुहम्मद सल्लल्लाहु अलयहि व सल्लम की ईतिबाअ करे और आपकी नाफरमानी से बचे, अगर हम ऐसा करेंगे तो अल्लाह

तआला हम से राझी होगा, क्युंकि अल्लाह तआला ने आप सल्लल्लाहु अलयहि व सल्लम की ईताअत को अपनी ईताअत करार दिया हे और जब अल्लाह तआला राझी होगा तो यकीनन वह हमे खुशहाल और बापकार झिंडगी नसीब करेगा। और अगर हम रसुलुल्लाह सल्लल्लाहु अलयहि व सल्लम की नाफ़रमानी करेंगे और आप सल्लल्लाहु अलयहि व सल्लम की सुन्नत से भूंह भोग कर दीन में ईजाद करदृष्ट नहे उम्र (बिदआत) पर अमल करेंगे तो दुनिया में हम पर आझमाईशो टुट पलेगी और क्यामत के रोज हमे नबी सल्लल्लाहु अलयहि व सल्लम के हाथो हवज़े कवधर के पानी से और आप सल्लल्लाहु अलयहि व सल्लम की शफ़ाअत से मह़ुमी से दो चार होना पलेगा.... वल अयाझ बिल्लाह.... अल्लाह तआला का फ़रमान हे: “लिहाझा जो लोग उसके (रसुल के) हुक्म की भुखालिक्षण करते हे उन्हे इस बात से दरना चाहिए कि वह किसी मुसीबत में गिरफ़तार न हो जाए या उन्हे कोई दृद्धनाक अझाब न आ पहुंचे.” (सुरह नुर : ५३)

इस आयत में अल्लाह तआला ने रसुलुल्लाह सल्लल्लाहु अलयहि व सल्लम के अहकामात की जिलाइवरझी करनेवालो को सज्ज येतावनी दी हे कि वह अपने इस काम से बाझ आ जाए, कहीं ऐसा न हो कि उसकी वजह से उन पर कोई आझमाईश या अल्लाह का दृद्धनाक अझाब आ जाए !

कारेइने भोहतरम ! कामियाब व खुश गवार झिंडगी का जो पहला उसुल हम ने डिक किया हे उस का खुलासा यह हे कि ईमान और नेक अमल की बिनाअ पर ही हमे एक कामियाब झिंडगी नसीब हो सकती हे और ईमान बिल्लाह का सब से बળा तकाझा यह हे कि हम अकीदए तपहीद पर काईम व दाईम रहे, जबकि रसुल पर ईमान का एक लाझमी तकाझा यह हे कि हम रसुलुल्लाह सल्लल्लाहु अलयहि व सल्लम की ईताअत व फ़रमांबरदारी को अपना ओझहना बिछोना बनाए और आपके उस्वहे हस्ना की रोशनी में झिंडगी बसर करे, इस तरह दुनिया के दुःखो और सदमो से हमे छुटकारा मिलेगा और हमारी झिंडगी कामियाबी की राह पर गामझन हो जाएगी।

દુસરા ઉસુલ : શુક

કામિયાબ વ ખુશહાલ ડિંદગી કે હુસુલ ઓર પરેશાનીયો સે નજાત કા દુસરા ઉસુલ યછ હે કિ હમ મેં સે હર ઈન્સાન અલ્લાહ તાલાલા કી બેશમાર વ અનગિનત નેઅમતો પર શુકગુજાર હો, કયુંકિ જબ હમ ઉસ કી નેઅમતો પર શુક્કિયા બજા લાએગે તો અલ્લાહ તાલાલા હમે ઓર ઝ્યાદ્યા નેઅમતો સે નવાઝેગા.

ફરમાને ઈલાહી હે : “‘ઓર ચાદ રખજો ! તુમ્હારે રબ ને ખબરદાર કર દિયા થા કિ અગર શુકગુજાર બનોગે તો મેં તુમ્હે ઓર ઝ્યાદ્યા નવાઝુંગા ઓર અગર નાશુકી કરોગે તો ફિર મેરી સઝા ભી બહુત સખ્ત હે.’’

(સુરહ ઈબ્રાહિમ : ૭)

ઈસ આચયત મેં અલ્લાહ તાલાલાને અપને શુકગુજાર બંદો કો ઓર ઝ્યાદ્યા નેઅમતો સે નવાઝને કા વઅદ્ય ફરમાયા હે, ઈસ સે મઅલુમ હુપા કિ અગર મવજુદ્દું નેઅમતો પર અલ્લાહ તાલાલા કા શુક્કિયા અદા કિયા જાએ ઓર ઉન્હે ઉસ કી ઈતાઅત મેં ખપાયા જાએ તો ન સિર્ફ વહ નેઅમતે બહાલ રહ્તી હે બલિક અલ્લાહ તાલાલા મઝીદ નેઅમતે અતા કરતા હે ઓર અપને શુકગુજાર બંદો કી ડિંદગી કો ખુશહાલ બના દેતા હે ઓર ઉસ કે સાથ સાથ અલ્લાહ તાલાલા ને નાશુકી કરનેવાલો કો સખ્ત ચેતાવની ભી દી હે કિ વહ ઉનકી નાશુકી કી બિનાઅ પર ઉનસે મવજુદ્દું નેઅમતો કો છીનકર ઉન્હે મસાઈબ વ આફાત મેં ડિરફ્ટાર ભી કર સકતા હે. વલ અયાજ બિલ્લાહ.

ફરમાને ઈલાહી હે : “‘અગર તુમ લોગ (અલ્લાહ કા) શુક અદા કરો ઓર (ખુલુસ નિયત સે) ઈમાન લે આઓ તો અલ્લાહ કો કચા પળી હે કિ વહ તુમ્હે અજાબ હે ! જબકિ અલ્લાહ તો બળા કદરદાન ઓર સબ કુછ જાનને વાલા હે.’’ (સુરહ નિસાઅ : ૧૪૭)

ઈસ આચયત સે મઅલુમ હુપા કિ બંદા અગર સર્ચા મોઅમિન ઓર અલ્લાહ તાલાલા કા શુકગુજાર હો તો અલ્લાહ તાલાલા જ્વાહ મ જ્વાહ ઉસે આજમાઈશ મેં મુખ્તલા નહી કરતા, બલિક વહ તો કદરદાન હે ઓર અપને

बंदो के ज़ज़बाते तशक्कुर को देखकर उन्हे और ज्यादह अता करता है।

याद रहे कि शुक दिल और ज़बान से अदा करने के साथ साथ अमली तोर पर भी बजा लाना ज़री है, और सच्चा शाकिर वह होता है जुस पर अल्लाह तआला ऐहसानात करता है तो वह उसकी और ज्यादह ईताअत व फरमांबरदारी करता है और वह ज़तना उसे अपने फ़ज़ل से नवाज़ता है उतना ही उसके ज़ज़बाते मुहब्बत व ईताअत और ज़ोश में आते हैं और हर तरह से उनके शुक का ईज़हार करने लगता है, जैसाकि रसुलुल्लाह सल्लल्लाहु अलयहि व सल्लम रात को ईतना लंबा क्याम करते कि आप के पांव पर वरम आ जाता (सोजे थड़ी ज़तो) और जब हज़रत आयशा रज़ियल्लाहु अन्हा पुछती कि अब अल्लाह के रसुल ! आपकी तो अल्लाहने अगली पिछली खताएँ मुआई फरमा दी है, फ़िर आप ईतनी मुशक्कत क्युँ उठाते हैं? तो आप ने फरमाया : क्या मैं अल्लाह तआला का शुकगुञ्जार बंदा न बनूँ? (बुखारी, मुस्लिम)

तीसरा उसुल : सब

दुनिया में सआदतमंटी और खुशहाली के हुसुल का तीसरा उसुल सब्र है यअनी किसी बंदाए मोअमिन को जब कोई परेशानी या तकलीफ़ पहुँचे तो वह उसे बरदाशत करे और उसे अल्लाह तआला की तक्दीर समजकर उस पर अपनी रजामंटी का ईज़हार करे और उस पर अल्लाह तआला से अश्व व ध्वाब का तालिब हो, युँ अल्लाह तआला उस से राझी होगा और उसके गुनाहो को भिटाकर उसे ईत्मीनाने कल्ब नसीब करेगा। और हमे यह बात मअलुम होनी चाहिए कि दुनिया में हर मोअमिन के मुकद्दूर मे अल्लाह तआला ने कोई न कोई आँकड़माईश लिख रखी है।

फरमाने इलाही है : “‘ओर हम तुम्हे ज़रूर आँकड़माओगे, कुछ जोँक व हरास और भुख से और माल व जान और फ़लो में कभी से और आप (अब मुहम्मद सल्लल्लाहु अलयहि व सल्लम) सब्र करनेवालो को

ખુશખબરી દે દિજુએ, જુન્હે જબ કોઈ મુસીબત લાહક હોતી હે તો વહુ કહતે હે : હમ યકીનન અલ્લાહ હી કે હે ઓર હમે ઉસી કી તરફ લોટ કર જાના હે, એસે હી લોગો પર અલ્લાહ તાલા કી નવાઝીશો ઓર રહમત હોતી હે ઓર ચહી લોગ હિદાયત યાફતા હે.” (સુરહ બકરહ : ૧૫૫ થી ૧૫૭)

ઈન આયાત મેં અલ્લાહ તાલા ને આજમાઈશો મેં સબ્ર કરનેવાલો કો ખુશખબરી દી હે કિ ઉન પર ઉસ કી નવાઝીશો હોતી હે ઓર વહુ રહમતે ઈલાહી કે મુસ્તઠિક હોતે હે, ગોયા સબ્ર વહુ ચીજ હે કિ જુસ સે અલ્લાહ તાલા સબ્ર કરનેવાલે કી ડિંદગી કો ખુશાહાલ બના દેતા હે ઓર ઉસે અપને ફક્ત વ કરમ સે નવાજતા હે.

ઓર આજમાઈશ કોઈ ભી હો, છોટી હો યા બળી, જુસ્માની હો યા ઝણી, હર કિસ્મ કી આજમાઈશ મોઅમ્બિન કે લિએ બાઈષે જેર હોતી હે, જેસા કિ રસૂલે અકરમ સલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા ઈરશાદ હૈ : મુસલમાન કો જબ થકાવટ યા બિમારી લા હક હોતી હે યા વહુ હુજનો વ મલાલ ઓર તકલીફ સે દો ચાર હોતા હે હતાકિ અગર એક કાંટા ભી ચુભતા હે તો અલ્લાહ તાલા ઉસકે બદલે ઉસકે ગુનાહો કો મિટા દેતા હે.

(બુખારી, મુસ્લિમ)

ઓર હજરત અબ્ડુલ્લાહ બિન મસઉદ રજિયલ્લાહુ અન્હુ સે રિવાયત હે કિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ઈરશાદ ફરમાયા : જબ કિસી મુસલમાન કો કોઈ અઝીયત (તકલીફ) પહુંચતી હે તો અલ્લાહ તાલા ઉસ કે ગુનાહો કો ઈસ તરફ નિયા દેતા હે જુસ તરફ દરખ્ષત કે પતો નિરતે હે. (બુખારી, મુસ્લિમ)

કારેઈને મોહતરમ ! ઈન અહાદીષ સે ખાબિત હોતા હે કિ છોટી સે છોટી તકલીફ ઓર અદના તરીન આજમાઈશ પર, હતાકિ એક કાંટા ચુભને પર ભી અલ્લાહ તાલા બંદાએ મોઅમ્બિન કે ગુનાહો કો મિટા દેતા હે, બશાર્તે કિ વહુ સબ્ર વ તહુમુલ કા દામન ન છોળે ઓર હર આજમાઈશ મેં અલ્લાહ તાલા કી તકદીર પર રાઝી હો જાએ.

ઓર યહ બાત આપકો મઅલુમ હોની ચાહિએ કિ કિસી બંદાએ મોઅમિન મેં જબ યહ દોનો સિક્ષાત (સબ્ર વ શુક) જમા હો જાએ, તો ઉસે ગોચા ઐરે કધીર નસીબ હો ગઈ. રસૂલુલ્લાહ સલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમકા ઈશ્વાર હૈ : “મોમિન કા મુઆમલા બળા અજીબ હે, ઓર ઉસકા હર મુઆમલા ચકીનન ઉસકે લિએ ઐર કા બાઈખ હોતા હે ઓર યહ ખુબી સિવાએ મોમિન કે ઓર કિસી કો નસીબ નહી હોતી, અગર ઉસે કોઇ ખુશી પહુંચે તો વહ શુક અદા કરતા હે તો વહ ઉસકે લિએ ઐર કા બાઈખ બન જતી હે ઓર અગર ઉસે કોઇ ગમી પહુંચે તો વહ સબ્ર કરતા હે ઓર ચું વહ ભી ઉસકે લિએ બાઈખે ઐર બન જતી હે.” (મુસ્ટિલમ)

ચોથા ઉસુલ : તૌબા વ ઈસ્ટિતગફાર

ઇન્સાન પર જો મુસીબત આતી હે, ચાહે જુસ્માની બિમારી કી સુરત મેં હો, ચા ઝણી ઓર ઝણાની અઝીયત કી શકલ મેં હો, ચાહે કારોબારી પરેશાની હો ચા ખાનદાની લળાઈ ઝઘળો કા દુઃખ ઓર સદમા હો... હર કિસ્મ કી મુસીબત ઉસકે અપને ગુનાહો કી વજહ સે આતી હે, ઈસ લિએ ઉસે ઉસ સે નજીત પાને કે લિએ ફોરન સચ્ચી તૌબા કરતે હુએ અલ્લાહ તાલા સે મુઆફી માંગની ચાહિએ, કયુંકિ અલ્લાહ તૌબા કરનેવાલો સે મુહુબ્બત કરતા હે ઓર ઉસકી પરેશાનીયો ઓર મુસીબતો કા ઈજાલા કરકે ઉસે ખુશાહાલ બના દેતા હે.

ફરમાને ઈલાહી હે : “ઓર તુમ્હે જો મુસીબત ભી આતી હે તુમ્હારે અપને કરતુતો કે સબબ સે આતી હે ઓર વહ તુમ્હારે બહુત સારે ગુનાહો સે દરગુજર ભી કર જતા હે.” (સુરહ શુરા : ૩૦)

“ફિર હમને ઉન લોગો પર આસ્માન સે ઉનકે ગુનાહો કે સબબ અજાબ નાંઝિલ કિયા જુન્હોને ઝુલ્ભ કિયા.” (સુરહ બરકહ : ૫૮)

ઓર તૌબા વ ઈસ્ટિતગફાર કે ફવાઈદ બચાન કરતે હુએ અલ્લાહ તાલા ફરમાતા હે : “ઓર (નૂહ) ને કહા : તુમ સબ અપને રબ સે મુઆફી

માંગ લો, બિલાશુભા વહુ બળા મુઆફ કરનેવાલા હે, વહુ તુમ પર આસ્માન સે ખુબ બારિશે બરસાએગા ઓર માલ ઓર બેટો સે તુમ્હારી મદદ કરેગા ઓર તુમ્હારે લિએ બાગાત પૈદા કરેગા ઓર નહરે જારી કર દેગા।”

(સુરહ નૂહ : ૧૦ થી ૧૨)

ઈન આયાત મેં ઈસ્તિતગફાર કે જો ફવાઈદ ડિક કિએ ગાએ હે (મુસલાઘાર બારિશે, માલ વ અવલાદ સે મદદ, બાગાત ઓર નહરે) યહ સબ ચીઝે દર અસલ ઈન્સાનો કી ખુશાહાલી વ સાચાદતમંદી કી અલામત (નિશાની) હોતી હે ઓર યહ ઈસ્તિતગફાર હી સે નસીબ હોતી હે. ઈસી તરહ ઈરશાદ ફરમાયા : “ઓર અલ્લાહ તાદાલા ઉન્હે ઉસ હાલ મેં અજાબ નાહી દેતા કી યહ ઈસ્તિતગફાર કર રહે હો。” (સુરહ અનફાલ : ૩૩)

ઓર ફરમાયા : “ઓર યહ કી તુમ અપને રબ સે મગફિરત તલબ કરો, ફિર ઉસકી જનાબ મેં તોબા કરો, વહુ તુમ્હે એક મહદુદ વકત (મૌત) તક ઉમદૃષ્ટ એશ વ આરામ કા ફાયદૃ નસીબ કરેગા ઓર હર કારે ખેર કરને વાલો કો ઉસ કા અજ વ ખવાબ દેગા ઓર અગર તુમ મુંહ ફેર લોગે તો મુજે અંદેશા હે કી તુમ્હે બળે દિન (રોઝે કયામત) કે અજાબ કા સામના કરના પણેગા. (સુરહ હુદ : ૩)

પાંચવા ઉચ્ચુલ : તકવા

તકવા દુનિયા કે દુઃખો, તકલીફો ઓર પરેશાનીયો સે નજાત પાને કે લિએ ઓર ખુસુસન ઉન લોગો કે લિએ એક નુસખાએ કિભિયા હે જો બેરોક્ગારી, ગુરબત ઓર કર્ડ કી વજુ સે ઈન્નિતહાઇ પરેશાન હાલ ઓર સરગરદાં રહતે હો. ઓર તકવા સે મુરાદ હે અલ્લાહ તાદાલા સે ઐસા ખોઝ ખાના જો બંદે કો અલ્લાહ તાદાલા કી નાફરમાની ઓર હરામ કામ સે રોક હે. ઓર જબ કિસી ઈન્સાન કે દિલ મેં અલ્લાહ તાદાલા કા ઐસા કર ખોઝ પૈદા હો જાતા હે કી જુસ કી વજુ સે વહુ પરહેઝગાર બન જાતા હે ઓર તમામ હરામ કામો સે ઈજાતિનાબ કરને લગ જાતા હે તો ઉસ સે અલ્લાહ તાદાલા

का यह परादहूँ हे : “ओर जो शास्त्र अल्लाह तआला से डरता हे, अल्लाह उसके लिए मुश्किलात से निकलने के लिए कोई न कोई राह पैदा कर देता हे. ओर उसे ऐसी जगह से रिझक देता हे जहां से उसे वहम व गुमान भी नहीं होता.” (सुरह तलाक : २, ३)

ओर इरमाया, “ओर जो शास्त्र अल्लाह से डरता हे अल्लाह उसके काम में आसानी पैदा कर देता हे.” (सुरह तलाक : ४)

ओर इरमाया, “ओर अगर यह बस्तीयोवाले ईमान लाते ओर अल्लाह की नाफरमानी से बचते तो हम उन पर आस्तमान ओर झमीन की बरकात (के दरवाजे) खोल देते.” (सुरह अअराफ़ : ८६)

कारेईने भोहतरम ! इन तमाम आयात में खुशहाली ओर कामियाब डिंडगी के हुसुल के लिए एक अजीम उसुल मुतअर्थीन कर दिया गया हे और वह हे अल्लाह तआला से डरते हुए उसकी नाफरमानी से ईज्जतिनाब करना क्युंकि ऐसा करने से अल्लाह तआला बंदाए भोअभिन के लिए हर किसी की परेशानी से निकलने का रास्ता बना देता हे ओर उसके हर हर काम को आसान कर देता हे ओर उपर नीचे से उसके लिए रिझक के दरवाजे खोल देता हे. ओर आईए झरा ईस उसुल की रोशनी में हम अपनी हालत का जाईङ्गा ले ले....

एक तरफ तो हम खुशहाल ओर कामियाब डिंडगी की तमज्ज्ञा रखते हे और दूसरी तरफ अल्लाह तआला की नाफरमानीयां भी करते रहते हे. मधलन नमाझों में सुस्ती ओर गङ्गलत, जुठ, गीबत, चुगलझोरी, सुटी लेन देन, मा-बाप ओर रिश्तेदारों से बदसुलुकी, फ़िल्म देखना ओर गाने सुनना वगैरह.... भला बताईए क्या ऐसी हालत में खुशहाली व सआदतमंदी नसीब हो सकती हे? ओर क्या ईस तरह परेशानीयों से छुटकारा हांसिल हो सकता हे?

हमे यह बात याद रखनी चाहिए कि नाफरमानीयों की भवजुदगी में खुशहाली का नसीब होना तो दुर की बात हे, भवजुदह नेअमतो के छीन जाने का भी खतरह होता हे ओर उसकी वाझेह दलील हज़रत आदम

अलयहिस्सलाम और उन की बीवी हजरत हव्वा अलयहिस्सलाम का किसा हे, अल्लाह तआला ने उन दोनों को जन्नत की हर नेअमत व आसाईश से लुटकाएँदोऽ होने की इजाजत दी और महज एक चीज से मना कर दिया कि तुम उस दरभत के करीब नहीं जाना, लेकिन शयतान के कुसलाने पर जब उन्होंने उस दरभत को याखा तो अल्लाह तआला ने जन्नत की सारी नेअमतों से मह़उम करके उन्हें झमीन पर उतार दिया... तो उन की एक गलती जन्नत की सारी नेअमतों से मह़उमी का सबब बन गई और आज हम कई गुनाह करते हे और फिर भी हम खुशहाली के मुतमनी होते हे !! यह यकीनी तोर पर हमारी गलतफूहमी हे और अगर हम वाकिअतन एक खुशहाल झिंडगी बसर करना चाहते हे तो हमें अल्लाह तआला की नाफरमानीयों से कतारी ईजतिनाब करना होगा.

ओर इसी तरह ईबलीस का किसा हे अल्लाह तआला ने उसे हजरत आदम अलयहिस्सलाम के सामने सजदह रेझ होने का हुक्म दिया लेकिन उस ने तकब्बुर करते हुए सजदह रेझ होने से इनकार कर दिया, फिर नतीजा क्या निकला ? अल्लाह तआला ने उसे हंमेशा के लिए भलउन करार दिया.... यह सिर्फ एक सजदह छोलने की सजा थी. और आज बहुत सारे मुसलमान कई सजदे छोल देते हे, पांच वक्त की इर्फ नमाझों में भनमानी करते हे, तो क्या इस तरह उनकी झिंडगी कामरानीयों से हमकिनार हो जाएगी?

बर्लिं नितम बालाए नितम यह हे कि आज बहुत सारे लोग कई बुराईयों को बुराईयां ही तसव्वुर नहीं करते और खिला खोइ व तरददुद उन का ईरतिकाब करते हे, लिहाझा झ़रत ईस बात की हे कि हम अपने निरेबान में मुँह डालकर संज्ञणी से अपना जाईजह ले और अपनी ईस्लाह करने की कोशीश करे, जब हम खुद अपनी ईस्लाह करेंगे और अपने दामन को अल्लाह तआला की नाफरमानीयों से बचाएंगे तो यकीनन अल्लाह तआला भी हमारी हालत पर रहम फरमाएगा और हमें खुशहाल झिंडगी नसीब करेगा.

ਛਤ੍ਰਤ ਅਨਸ ਰਤਿਧਲਾਹੁ ਅਨ੍ਹੁ ਤਾਬੇਈਨ ਕੋ ਮੁਖਾਤਬ ਕਰਕੇ ਕਹਾ ਕਰਤੇ ਥੇ : “ਆਜ ਤੁਮ ਐਸੇ ਐਸੇ ਅਮਲ ਕਰਤੇ ਹੋ ਜੋ ਤੁਮਹਾਰੀ ਨਿਗਾਹੋ ਮੌ ਬਾਲ ਸੇ ਝਾਂਘ ਬਾਰੀਕ ਹੈ (ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ ਹੋ) ਜਬਕਿ ਹਮ ਉਨ੍ਹੇ ਰਸੂਲੁਲਲਾਹ ਸਲਲਲਾਹੁ ਅਲਯਹਿ ਵ ਸਲਲਮ ਕੇ ਝਮਾਨੇ ਮੌ ਹਲਾਕ ਕਰਨੇਵਾਲੇ ਗੁਨਾਹੋ ਮੌ ਸ਼ੁਮਾਰ ਕਰਤੇ ਥੇ.” (ਬੁਖਾਰੀ)

ਔਰ ਯਹ ਤਾਬੇਈਨ ਕੇ ਟੌਰ ਕੀ ਬਾਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਹਾਬਾ ਕਿਰਾਮ ਕੇ ਟੌਰ ਕੇ ਬਅਦ ਬੇਹਤਰੀਨ ਟੌਰ ਥਾ ਔਰ ਆਜ ਹਮਾਰੇ ਟੌਰ ਮੌ ਅਲਲਾਹ ਜਾਨੇ ਕਥਾ ਕੁਛ ਹੋਤਾ ਹੈ, ਬਸ ਅਲਲਾਹ ਕੀ ਪਨਾਹ !!!

ਛਠਾ ਉਸੂਲ : ਨਮਾਯ

ਕਾਮਿਆਬ ਔਰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਭਿੰਦਗੀ ਕਾ ਛਠਾ ਉਸੂਲ “ਨਮਾਯ” ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਲਲਾਹ ਤਾਲਾਵਾ ਕੀ ਨਾਝਦੀਕੀ ਹਾਂਕਿਲ ਕਰਨੇ ਕਾ ਬੇਹਤਰੀਨ ਝਰੀਆ ਹੈ। ਰਸੂਲੁਲਲਾਹ ਸਲਲਲਾਹੁ ਅਲਯਹਿ ਵ ਸਲਲਮ ਕਾ ਈਰਸ਼ਾਦ ਹੈ : “ਬੰਦਾ ਅਪਨੇ ਰਖ ਕੇ ਸਥ ਸੇ ਝਾਂਘ ਕਰੀਬ ਸਜਣੇ ਕੀ ਹਾਲਤ ਮੌ ਹੋਤਾ ਹੈ, ਲਿਹਾਡਾ ਤੁਮ (ਸਜਣੇ ਕੀ ਹਾਲਤ ਮੌ) ਝਾਂਘ ਦੁਆ ਕਿਧਾ ਕਰੋ。” (ਮੁਕਿਲਮ)

ਔਰ ਬੰਦਾ ਜਬ ਅਪਨੇ ਰਖ ਕੇ ਕਰੀਬ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਵਹ ਜੋ ਚਾਹੇ ਉਸ ਸੇ ਤਲਬ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ ਔਰ ਇਸੀ ਲਿਏ ਅਲਲਾਹ ਤਾਲਾਵਾ ਨੇ ਨਮਾਯ ਕੇ ਝਰੀਐ ਮਣਦ ਤਲਬ ਕਰਨੇ ਕਾ ਹੁਕਮ ਦਿਯਾ ਹੈ। ਫਰਮਾਨੇ ਇਲਾਹੀ ਹੈ : “ਅਥ ਇਮਾਨਵਾਲੋ ! (ਜਬ ਕੋਈ ਮੁਖਿਕਲ ਦਰ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਤੋ) ਸਭ ਔਰ ਨਮਾਯ ਕੇ ਝਰੀਐ ਮਣਦ ਤਲਬ ਕਰੋ, ਯਕੀਨਨ ਅਲਲਾਹ ਸਭ ਕਰਨੇਵਾਲੋ ਕੇ ਸਾਥ ਹੈ.”

(ਸੁਰਣ ਬਕਰਣ : ੧੫੩)

ਈਸ ਆਖਤ ਮੌ ਅਲਲਾਹ ਤਾਲਾਵਾ ਨੇ ਅਹਲੇ ਇਮਾਨ ਕੋ ਮੁਖਾਤਬ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਹੁਕਮ ਦਿਯਾ ਹੈ ਕਿ ਵਹ ਹਰ ਕਿਸਮ ਕੀ ਮੁਖਿਕਲ ਔਰ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਸੇ ਛੁਟਕਾਰੇ ਕੇ ਲਿਏ ਸਭ ਔਰ ਨਮਾਯ ਕੇ ਝਰੀਐ ਉਸ ਸੇ ਮਣਦ ਤਲਬ ਕਰੇ, ਇਸ ਸੇ ਯਹ ਮਅਲੁਮ ਹੁਵਾ ਕਿ ਅਲਲਾਹ ਤਾਲਾਵਾ ਸਭ ਕਰਨੇਵਾਲੇ ਔਰ ਨਮਾਯ ਪਾਣੇਵਾਲੇ ਬੰਦਾਏ ਮੋਅਮਿਨ ਕੀ ਮਣਦ ਫਰਮਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਉਸੇ ਤਮਾਮ ਮੁਖਿਕਲਾਤ ਸੇ ਨਜ਼ਾਤ

देता हे. गोया नमाझ दुःखो और सद्भो का मदावा हे, नमाझ अदा करने से दिलो को इत्मीनान नसीब होता हे और गभो का बोझ हलका होता हे. ईसी लिए रसुलुल्लाह सल्लल्लाहु अलयहि व सल्लमने इरमाया : “मेरी आंखो की ठंडक नमाझ में राखी गई हे.” (अहमद - निसाई)

एक ईब्रातनाक किस्सा :

हाफिज इब्ने असाकिर ने तारीखे उमशक में लिख किया हे कि एक फ्रीर आदमी अपने खर्चर पर लोगो को लाट कर उमशक से झयाणी तक पहुंचाता और उस पर किराया पुसुल करता था, उसने अपना एक किस्सा बयान किया कि एक भरतवा भेरे साथ एक शाख सवार हुवा, वह रास्ते में भुजे कहने लगा : यह रास्ता छोण दो, और उस रास्ते से चलो, क्युंकि उस से हम अपनी भंडिले मक्सुद तक जल्दी पहुंच जाओगे, मैंने कहा : नहीं, मैं वह रास्ता नहीं जानता, और यही रास्ता झयाद्दह करीब हे, उसने कहा : वह झयाद्दह करीब हे और तुम्हे उसी से जाना होगा. युनांचे हम उसी रास्ते पर चल पाने. आगे जाकर एक दुश्वार गुजार रास्ता आ गया जो एक गहरी वादी में था और वहां बहुत सारी लाशे पली हुई थी. उसने कहा : यहां ढक जाओ. मैं ढक गया. वह नीचे उतरा और उतरते ही छुरी से भुज पर हमला किया. मैं भाग उठा, मैं आगे आगे और वह मेरे पीछे पीछे, आधीरकार मैंने उसे अल्लाह की कसम टेकर कहा : खर्चर और उस पर लदा हुवा मेरा सामान तुम ले लो और मेरी जान बर्खा दो, उसने कहा : वह तो मेरा हे ही, और मैं तुम्हे कत्ल करके ही उम लुंगा, मैंने उसे अल्लाह तआला से डराया और कत्ल की सजा याद दिलाई, लेकिन उसने मेरी एक भी न सुनी, युनांचे मैंने उसके सामने ढक कर कहा : भुजे सिई दो रकअत नमाझ पल्हने की भोहलत हे दो, उसने कहा : ढीक हे जल्दी पल्ह लो, मैंने किंबला ढम होकर नमाझ शुरू कर दी, लेकिन मैं ईस कटर खोफ़ज़दह था कि मेरी झबान पर कुरआन मज्जूद का एक हई भी नहीं आ रहा था, और उधर वह बारबार कह रहा था : अपनी नमाझ जल्दी खतम करो, मैं ईनितहाई

हेरान व परेशान था, आजिरकार अल्लाह तआला ने भेजी झबान पर कुरआन मज्जूद की यह आयत जारी कर दी : “भला कौन हे जो लाचार की फिरियाद रसी करता हे, जब वह उसे पुकारता हे और उसकी तकलीफ को दूर कर देता हे.” (अल कुरआन)

फिर मैंने अचानक देखा कि एक घोड़े सवार हाथ में नेजा लिए वाई के मुँह से नमुदार हो रहा हे, उसने आते ही वह नेजा उस शाखा को दे मारा जो भुजे कट्टल करने के दरपे था, नेजा उसके दिल में पेवस्त हो गया और वह मर गया, मैंने घोड़े सवार को अल्लाह का वास्ता देकर पुछा : तुम कौन हो? उसने कहा : “भुजे उसने भेजा हे जो लाचार की फिरियाद रसी करता हे और उसकी तकलीफ को दूर कर देता हे.”

फिर मैंने अपना खर्चर पकड़ा और अपना साज व सामान उठाकर सलाभती से वापस लौट आया.

कारोईने मोहतरम ! यह किस्सा इस बात की दलील हे कि बंदाए मोअम्बिन जब नमाझ के झरीए अल्लाह तआला से मद्द तलब करता हे तो वह उसकी मद्द झ़र करता हे, और भुशिकल के वक्त उसे बेचार व मद्दगार नहीं छोड़ता.... याद रहे कि नमाझों में सब से पहले फ़र्ज नमाझों का ऐहतिमाम करना झ़री हे जो कि दीन का सुतुन हे, उसके बाद सुन्नत और नझील नमाझ, खुसुसन फ़राईज से पहले और बाद की सुन्नते और फिर तहज्जुद की नमाझ.... और नमाझे तहज्जुद के दीगर फ़वाईद के अलावह उस का एक अ़ज़ीम फ़ायदह यह हे कि अल्लाह तआला तहज्जुद गुज़ार को ज़र्मानी बिमारीयों से शिकाअ नसीब करता हे, लिहाझ़ा वह लोग जो ईलाज कर कर के थक चुके हो उन्हे यह नबवी ईलाज झ़र करना करना चाहिए, रसुलुल्लाह सल्लल्लाहु अलयहि व सल्लमने फ़रमाया : “तुम रात का क्याम झ़र किया करो, क्युंकि यह तुम से पहले नेक लोगों की आदत थी, और रात का क्याम अल्लाह तआला के करीब करता हे, और गुनाहों से बचाता हे, और बुराईओं को भिटाता हे, और ज़र्मानी बिमारीयों को दूर करता हे.” (अहमद)

કારેઈને મોહતરમ ! ખુલાસા યછ હે કિ આપકી તબીઅત પરેશાનીયો, દુઃખો ઓર સદમો કી વજ્ઝ સે ઉક્તા જાએ ઓર આપ સખ્ત બેચેન હો, તો પુઞ્જુ કરકે બારગાહે ઈલાહી મેં આ જાએ ઓર હાથ બાંધકર ઉસ સે દુઆએ શુરૂ કર દે, ઓર ફિર બાદશાહો કે બાદશાહ ઓર રહમાન વ રહીમ જાત કે સામને ઝુક કર અપને ગુનાહો પર નદામત વ શરમિંદગી કા ઈજ્હાર કરે, ઈસકે બઅદ ઉસ સે મુશ્કલાત સે દુર હોને કા સવાલ કરે, ચક્કિનન આપકી બેચેની ખતમ હો જાએગી, સુકુન વ ઈતિહાસનાન નસીબ હોગા ઓર અલ્લાહ તથાલા આપકો ખુશાહાલ બના દેગા.

સાતવા ઉસુલ : દુઆ

કામિયાબ ઓર ખુશાહાલ ટિંડગી કે હુસુલ કા સાતવા ઉસુલ “દુઆ” હે ચાની અલ્લાહ તથાલા સે ખુશાહાલી કા ઓર મુશ્કલાત, ગમો ઓર સદમો સે નજાત પાને કા સવાલ કરના, કયુંકિ ખુશાહાલી કે તમામ ખજાનો કી ચાબીયાં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈજ્હાત હી કે પાસ હે, ઓર મસાઈબ વ આલામ સે નજાત દેનેવાલા ઉસકે સિવા ઓર કોઈ નહીં, ઓર બંદાએ મોઅમ્બિન જબ અલ્લાહ તથાલા કે સામને અપને દોનો હાથ ઉઠાતા હે તો અલ્લાહ તથાલા કો શર્મ આતી હે કિ વહ ઉન્હે ખાલી લોટા દે, જેસાકિ સહીં હદીષ સે ખાખિત હે.

હજરત સલમાન ફારસી રઠિયલ્લાહુ અન્હુ બચાન કરતે હે કિ રસુલુલ્લાહ સલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ફરમાયા : “બેશક અલ્લાહ તથાલા હચા કરનેવાલા ઓર નિહાયત મેહરબાન હે, ઓર કોઈ આદમી જબ ઉસકી તરફ હાથ ઉઠાતા હે તો ઉસે શર્મ આતી હે કિ વહ ઉન્હે ખાલી હાથ વાપસ લોટા દે.” (તિરમિઝી : ૩૫૫૭)

ઓર દુઆ કરને સે તીન ફવાઈદ મેં સે એક ફાયદા ઝરુ મિલતા હે, ચા તો અલ્લાહ તથાલા દુઆ કરનેવાલે કા સવાલ પુરા કર દેતા હે, ચા ઉસકી દુઆ કો ઉસકે લિએ ઝરીરાએ આખિરત બના દેતા હે, ઓર ચા

આનેવાળી કિસી મુસીબત કો ટાલ દેતા હે, ઓર યહ બાત ભી સહીહ હદ્દીષ સે ખાખિત હે.

હજરત ઉબાદ્ધ બિન ખામિત રઠિયલ્લાહુ અન્ધુ બચાન કરતે હે કિ રસુલુલ્લાહુ સલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ફરમાયા : “જમીન કે કિસી હિસ્સે પર પાચા જાનેવાલા કોઈ મુસલમાન જબ અલ્લાહ તાલા સે કોઈ દુઆ કરતા હે, તો અલ્લાહ તાલા ઉસે ઉસકી માંગી હુદ્ય ચીઝે દે દેતા હે, ચા ઉસ જૈસી કોઈ મુસીબત ઉસ સે દુર કર દેતા હે, શર્ત યહ હે કિ વહ ગુનાહ ચા કતા રહ્મી કી દુઆ ન કરે. યહ સુનકર લોગો મેં સે એક શાખ્સ કહને લગા : તબ તો હમ જ્યાદ્ધ દુઆ કરેંગે ! તો રસુલુલ્લાહુ સલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા : “અલ્લાહ તાલા ઓર જ્યાદ્ધ અતા કરેગા.” (તિરમિઝી : ૩૫૭૩, સહીહુલ અલબાની)

ઓર હજરત અબુ સઈદ ખુદરી રઠિયલ્લાહુ અન્ધુ બચાન કરતે હે કિ રસુલુલ્લાહુ સલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા : “કોઈ મુસલમાન જબ કોઈ ઐસી દુઆ કરતા હે કિ જુસ મેં ગુનાહ ચા કતા રહ્મી નહી હોતી, તો અલ્લાહ તાલા ઉસે તીન મેં સે એક ચીજ ઝરુર અતા કરતા હે : ચા ઉસકી દુઆ જલ્દી કુબુલ કર લેતા હે, ચા ઉસે ઝરીરાએ આખિરત બના દેતા હે, ચા ઉસ જૈસી કોઈ મુસીબત ઉસ સે દુર કર દેતા હે. એક સહાબી ને કહા : તબ તો હમ જ્યાદ્ધ દુઆ કરેંગે ! તો રસુલુલ્લાહુ સલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા : “અલ્લાહ તાલા ઓર જ્યાદ્ધ અતા કરેગા.” (સહીહુલ અદબ અલમુફરદ લિલઅલબાની : ૨૫૪, હદ્દીષ : ૫૪૭)

ઇસલિએ દુઆ ઝરુર કરની ચાહિએ, ઓર કોઈ વાસ્તા ઢુંઢે બગેર બરાહે રાસ્ત અલ્લાહ સે દુઆ કરની ચાહિએ, કયુંકિ અલ્લાહ તાલા કા ફરમાન હે : “ઓર જબ મેરે બંદે આપ સે મેરે મુતાહિલક પુછે તો ઉન્હે કહ દીજુએ કિ મે ઉન કે કરીબ હી હું, કોઈ દુઆ કરનેવાલા જબ મુજે પુકારતા હે તો મેં ઉસકી દુઆ કુબુલ કરતા હું.” (સુરહ બકરહ : ૧૮૬)

ઇસલિએ જો કરીબ હે, ઓર પુકાર કો સુન સકતા હે, ઓર સુનકર કુબુલ ભી કરતા હે, ઓર ફિર મદદ કરને પર ભી કાદિર હે, સિઈ ઉસીકો

પુકારના ચાહિએ, ઓર ઉસે છોળકર કિસી ઓર કો નહીં પુકારના ચાહિએ.

ઓર દુઆ ખુસુસન કુબુલિયત કે અવકાત મેં કરની ચાહિએ, ભષલન સજદ્દું કી હાલત મેં, અજાન ઓર અકામત કે દરમ્યાન, જુમ્ઝા કે દિન અસર કે બઅદ મગરિબ તક, ઓર ખાસ તોર પર રાત કે આખરી હિસ્સે મેં, જબકી અલ્લાહ તાલા આસ્માને દુનિયા પર તશરીફ લાકર કહૃતા હે : “કોન હે જો મુજ સે દુઆ માંગો તો મેં ઉસકી દુઆ કો કુબુલ કરું? ઓર કોન હે જો મુજ સે સવાલ કરે તો મેં ઉસે અતા કરું? ઓર કોન હે જો મુજ સે મુઆફી તલબ કરે તો મેં ઉસે મુઆફ કર દું?” ઓર મુસ્લિમ કી એક રિવાયત મેં ઈન અલફાઝ કા ઈઝાફા હે : “ફિર વહુ બદસ્તુર ઈસી તરહ રહતા હે ચહાં તક કિ ફજર રોશાન હો જાએ.”

(બુખારી : ૧૧૪૫, મુસ્લિમ : ૭૫૮)

ઓર હજરત જાખિર બિન અબ્ડુલ્લાહ રિયલ્લાહુ અન્હુ બચાન કરતે હે કિ રસુલુલ્લાહ સલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લામ ને ફરમાયા : “બેશક હર રાત કો એક ઘણી ઐસી આતી હે કિ જુસ મેં કોઈ બંદાએ મુસલમાન અલ્લાહ તાલા સે દુનિયા વ આખિરત કી કોઈ ભલાઈ તલબ કરે તો અલ્લાહ તાલા ઉસે વહુ ભલાઈ અતા કર દેતા હે.” (મુસ્લિમ : ૭૫૭)

ઓર દુઆ મેં દુનિયા વ આખિરત દોનો કી ઐર વ ભલાઈ કા સવાલ કરના ચાહિએ, ખુસુસન યહ દુઆ કરની ચાહિએ : “ અલ્લાહુમ્બ અસ્તિત્વ લી દીની ચલત્યો હુવ ઈસ્મતુ અમ-રી, વ અસલિહ લી દુનિયા-ચલતી ઝીહા માશી, વ અસલીહ લી આખિરતી ચલતી ઝીહા માદી, વજ અલ લિલ હૃયાત રિયાદતલ-લી ઝી કુલિલ ખચરીન, વજઅલીલ મવત રાહતલ લી મિન કુલિલ શરીન.” (મુસ્લિમ : ૨૭૨૦)

તરજુમા : “અય અલ્લાહ ! તુ મેરા દીન મેરે લિએ સંવાર હે જો કિ મેરે મુઆમલે કે લિએ હિફાજતવાલા હો ઓર મેરે લિએ મેરી દુનિયા કો ભી ઠીક કર દે જુસ મેં મેરી ગુજરાન હે ઓર મેરે લિએ મેરી આખિરત કો ભી બેહતર બના હે જુસ મેં મુજે લોટકર જાના હે ઓર મેરી રિંદગી કો મેરે લિએ હર ઐર મેં ઝયાદતી કા બાઈષ બના ઓર મેરી મૌત કો મેરે લિએ હર બુરાઈ સે રાહત બના.”

કારેઈને મહોતરમ ! અબ વહ દુઆએ ભી ચાદ ફરમા લિજુએ જે ખાસ તોર પર પરેશાની કે આતમ મેં બારબાર પળ્હની ચાહિએ, ઓર જુન કા પળ્હના રસુલુલ્લાહ સલ્લાલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ સે ખાખિત હે.

પરેશાની ઔર સદમે કે વકત પળ્હને કી દુઆએ :

(૧) હિન્દુરત અસ્મા બિન્તે ઉમેસ રિઝયલ્લાહુ અન્હાકો આપ સલ્લાલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને પરેશાની કે વકત ચહ દુઆ પળ્હને કી તલકીન કી :

દુઆ : “અલ્લાહ રબ્બી લા ઉશ-રિકુ બિહી શયા”

(અબુદાઉદ : ૧૫૨૫, સહીહુલ અલબાની)

તરજુમા : “અલ્લાહ હી મેરા રબ હે, મેં ઉસકે સાથ કિસી કો શરીક નહીં બનાતા.

(૨) હિન્દુરત ઈન્ને અબ્બાસ રિઝયલ્લાહુ અન્હુ કહ્તે હે કી રસુલુલ્લાહ સલ્લાલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ પરેશાની કે વકત ચહ દુઆ પળ્હતે થે :

દુઆ : “લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુલ અઝીમુલ હલીમુ, લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ રબ્બુલ અરશીલ અઝીમી, લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ રબ્બુસ્સ્માવાતિ વ રબ્બુલ અરરિ વ રબ્બુલ અરશીલ અઝીમ.”

(બુખારી, ફતહુલ બારી : ૧૨૩/૧૧)

તરજુમા : ‘અલ્લાહ કે સિવા કોઈ મઅબુટે બરહક નહીં, વહ અજમત વાલા ઓર બુટ્ટબાર હે, અલ્લાહ કે સિવા કોઈ મઅબુટે બરહક નહીં વહ અર્થે અઝીમ કા રબ હે, અલ્લાહ કે સિવા કોઈ મઅબુટે બરહક નહીં, વહ આસ્માનો કા રબ ઓર ઝમીન કા રબ ઓર અર્થે અઝીમ કા રબ હે.’’

(૩) હિન્દુરત અલી રિઝયલ્લાહુ અન્હુ કો આપ સલ્લાલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને પરેશાની કે વકત ચહ દુઆ પળ્હને કો કહા :

દુઆ : “લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ હલીમુલ કરીમ, સુબ્હાનલ્લાહીલ વ

તબારકલાહુ રબ્બુલ અરશીલ અઝીમ, વલ હમુદુ લિલાહિ રહિબલ આલમીન.”

(મુસ્નાં અહમદ : ૮૧/૧, સહીહ શોખ અહમદ શાફી)

તરજુમા : “અલ્લાહ કે સિવા કોઈ મઅબુટે બરહક નહીં, વો બુર્દબાર ઓર કરીમ હે, અલ્લાહ પાક હે, ઓર બાબરકત હે વહ અલ્લાહ જોકિ અર્થો અઝીમ કા રબ હે, ઓર તમામ તઅરીફે ઉસ અલ્લાહ કે લિએ હે જોકિ તમામ જહાનો કા રબ હે.”

(૪) હજરત અબુબકર સિદ્દીક રફિયલલાહુ અન્હુ કહે હે કિ રસુલુલ્લાહ સલ્લાલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, “પરેશાન હાલ કો ચહ દુઆ પળુંની ચાહિએ”

દુઆ : અલ્લાહુમ્મ રહ-મ-ત-ક અરજુ ફલા તકીલની ઈલા નફ્સી તરફત અચનીન વ અસ લિછ લી શાઅ-ની કુલ્લાહુ.”

(અબુદાઉદ : ૫૦૮૦, વ હસ્સનહુ અલ અલબાની)

તરજુમા : અચ અલ્લાહ ! મૈં તેરી રહમત કા ઉમ્મીદવાર હું, લિછાઓ તુ મુજે પલભર કે લિએ ભી મેરે નફ્સ કે હવાલે ન કર, ઓર મેરા હર હર કામ મેરે લિએ દુરસ્ત કર દે.”

(૫) હજરત અનસ રફિયલલાહુ અન્હુ કહે હે કિ રસુલુલ્લાહ સલ્લાલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ પરેશાની કે વકત ચહ દુઆ પળુંને થે :

દુઆ : ચા હચ્યુ ચા કચ્યુમુ બિરહમતિક અસ્તગીષ”

(તિરમિઝી : ૩૫૨૪)

તરજુમા : અચ તિંદા ! અચ કચ્યુમ ! મૈં તેરી રહમત કે સાથ મદદ કા તલબગાર હું.”

(૬) ચુનુસ અલયહિસલામ કી દુઆ :

“લા ઈલાહ ઈલા અનત સુખા-ન-ક ઈન્ની કુન્તુ મિનજ ઝાલિમીન.”

તरजुमा : तेरे सिवा कोई मअबुदे बरहक नहीं, तु पाक हे, बेशक में झुल्म करनेवालों में से था.”

हज़रत सअद भिन अबी वक्कास रजियल्लाहु अन्हु से रिवायत हे कि रसुलुल्लाह सल्लल्लाहु अलयहि व सल्लमने फरमाया : “‘जो मुसलमान इस दुआ के साथ किसी भी चीज़ के बारेमें दुआ करता हे, अल्लाह तआला उसे यकीनन कुबुल करता हे.’”

(सहृह्णाहु अल हाकिम फील मुस्तदरक : ५०५/१)

(७) **दुआ :** “‘अल्लाहुम्म ईज्जी अब्दुक वज्जु अब्दीक वज्जु अ-म-ति-क नासियती बि-य-टी-क, माझीन फीच्य हुक्मुक, अदलुन फीच्य कङ्गाउक अस अलुक बिकुलिलस्मिन हुप लक. सम्मयत बिही नफ्सक, अप अल्लम तहु अहृदम भिन खलकिक अप अन्जल्तहु फी किताबिक, अवीस तअ-घर-त बिही फी इल्मील गयबि ईन्दक. न तज़अलल कुरआन रबीअ कल्बी, वनुर सदरी, व जलाअ हुज्जनी, व झहाब हम्मी’”

तरजुमा : “‘अय अल्लाह ! बेशक में तेरा बंदा हुं और तेरे बंदे और तेरी बंदी का बेटा हुं, मेरी पेशानी तेरे हाथ में हे, मेरे बारे में तेरा हुक्म जारी हे, मेरे बारे में तेरा ईसला ईन्साइ वाला हे, में तुज से तेरे हर नाम के साथ सवाल करता हुं जुस के साथ तुने अपना नाम रखा, या तुने इसे अपनी मञ्जुक में से किसी को सिखलाया, या तुने इसे अपनी किसी किताब में उतारा, या तुने इसे अपने पास ईल्मे गैब में तरज्जुह दी, कि तु कुरआन मजूद को मेरे दिल की बहार और मेरे सीने का नूर और मेरे गम की झला और मेरी परेशानी को खत्म करनेवाला बना हे.’”

इस दुआ की इज़्जीत में हज़रत अब्दुल्लाह ईज्जे मसउद रजियल्लाहु अन्हु कहते हे कि रसुलुल्लाह सल्लल्लाहु अलयहि व सल्लमने फरमाया : “‘जुस शाख्स को हुङ्गन व मलाल (गम व मुसीबत) पहुंचे, किर वह यह दुआ करे तो अल्लाह तआला उसके गम व मुसीबत को खत्म कर

ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਉਸ ਕੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਕੋ ਦੁਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ।” (ਮੁਸ਼ਨਾਂ ਅਹਮਦ : ੩੭੧੨)

ਆਠਵਾ ਉਸੁਲ : ਤਿਕੇ ਈਲਾਹੀ

ਜੇ ਲੋਗ ਦੁਨਿਆਵੀ ਤਕਾਲੀਫ਼ ਵ ਮਸਾਈਬ ਕੀ ਵਜ਼ਹ ਸੇ ਹਰ ਪਕਤ ਗਮਗੀਨ ਰਹਤੇ ਹੋ, ਔਰ ਗਮ੍ਭੀ ਔਰ ਸਦਮ੍ਭੀ ਨੇ ਉਨਕੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਛੀਨ ਲੀ ਹੋ, ਉਨ ਕੀ ਤਬੀਅਤ ਕੀ ਬਹਾਲੀ ਔਰ ਇਤਮੀਨਾਨੇ ਕਲਬ ਕੇ ਲਿਏ ਆਠਵਾਂ ਉਸੁਲ “ਤਿਕੇ ਈਲਾਹੀ” ਹੈ। ਫਰਮਾਨੇ ਈਲਾਹੀ ਹੈ : “ਜੇ ਲੋਗ ਈਮਾਨ ਲਾਤੇ ਹੋ ਔਰ ਉਨਕੇ ਇਲ ਅਲਲਾਹ ਕੇ ਤਿਕ ਸੇ ਮੁਤਮੰਦ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੋ, ਯਾਦ ਰਖੋ ! ਇਲ ਅਲਲਾਹ ਕੇ ਤਿਕ ਸੇ ਹੀ ਮੁਤਮੰਦ ਹੋਤੇ ਹੋ।” (ਸੁਰਾਂ ਰਾਦ : ੨੮)

ਔਰ ਸਥ ਸੇ ਅਫ਼ਝਲ ਤਿਕ “ਲਾ ਈਲਾਹ ਈਲਲਾਹ” ਹੈ। ਈਸੀ ਤਰਹ ਕੁਰਾਨ ਮਜ਼ਹਾਂ ਕੀ ਤਿਲਾਵਤ, ਕਿ ਜੁਸ ਕੇ ਏਕ ਏਕ ਹੱਫ਼ ਪਰ ਦਸ ਦਸ ਨੇਕੀਆਂ ਮਿਲਤੀ ਹੈ, ਫਿਰ “ਸੁਅਣਾਨਲਾਹਿ, ਅਲ ਹਮਦੁ ਲਿਲਾਹਿ, ਅਲਲਾਹੁ ਅਕਬਰ” ਕੇ ਜੁਨ੍ਹੇ ਜਨਨਤ ਕੇ ਪੌਂਡ ਕਰਾਰ ਦਿਯਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਔਰ ਫਿਰ “ਲਾ ਹਵਲ ਵਲਾ ਕੁਵਾਤ ਈਲਾਹ ਬਿਲਲਾਹ” ਕੇ ਜੇ ਜਨਨਤ ਕੇ ਖੜਾਨੇ ਮੌ ਸੇ ਏਕ ਖੜਾਨਾ ਹੈ।

ਔਰ ਕੁਰਾਨ ਮਜ਼ਹਾਂ ਕੀ ਮਝਕੁਰਾਹ ਆਧਾਰ ਕੀ ਰੋਸ਼ਾਨੀ ਮੌ ਹਮੇ ਬਹੇਖਿਅਤੇ ਮੋਅਮਿਨ ਈਸ ਬਾਤ ਪਰ ਚਕੀਨੇ ਕਾਮਿਲ ਹੋਨਾ ਚਾਹਿਏ ਕਿ ਤਿਕੇ ਈਲਾਹੀ ਸੇ ਹੀ ਇਲੋ ਕੋ ਤਾਜ਼ਗੀ ਮਿਲਤੀ ਹੈ, ਹਕੀਕੀ ਸੁਕੁਨ ਨਸੀਬ ਹੋਤਾ ਹੈ, ਔਰ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਓ ਔਰ ਗਮ੍ਭੀ ਕਾ ਬੋਝ ਹਲਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਆਜ਼ਕਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਅਪਨੇ ਗਮ੍ਭੀ ਕਾ ਬੋਝ ਹਲਕਾ ਕਰਨੇ ਔਰ ਇਲ ਬਹਲਾਨੇ ਕੇ ਲਿਏ ਗਾਨੇ ਸੁਨਨੇ ਔਰ ਫਿਲਮੇ ਟੇਖਨੋ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਈਸ ਸੇ ਗਮ ਹਲਕਾ ਹੋਨੇ ਕੀ ਬਜਾਏ ਔਰ ਝਚਾਇਣ ਹੋਤਾ ਹੈ, ਕਿਧੁੰਕਿ ਗਾਨੇ ਸੁਨਨਾ ਔਰ ਫਿਲਮੇ ਟੇਖਨੋ ਹੁਰਾਮ ਹੈ, ਔਰ ਹੁਰਾਮ ਕਾਮ ਸੇ ਸਿਵਾਏ ਗਮ ਔਰ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਕੇ ਔਰ ਕੁਇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ।

ਰਸੁਲੁਲਲਾਹ ਸਲਲਲਾਹੁ ਅਲਧਹਿ ਵ ਸਲਲਮ ਕਾ ਈਰਸ਼ਾਦ ਹੈ : “ਮੇਰੀ ਉਮਮਤ ਮੌ ਐਸੇ ਲੋਗ ਝੜ੍ਹ ਆਂਘੋਗੇ ਜੋ ਤਿਨਾਕਾਰੀ, ਰੇਸ਼ਾਮ ਕਾ ਲਿਬਾਸ, ਸ਼ਾਰਾਬ ਨੋਸ਼ੀ ਔਰ ਗਾਨੇ ਬਜਾਨੇ ਕੋ ਹਲਾਲ ਸਮਜ ਲੋਗੇ।” (ਬੁਖਾਰੀ : ਪਪਣੀ)

इन चार चीजों को हलाल समझने से मक्सुद यह है कि यह हकीकत में तो हलाल नहीं है लेकिन लोग उन्हे हलाल तसव्वुर कर लेंगे, गोया यह हराम है, और गाना बजाना किस कदर बुरी चीज़ है, इसका अंदाज़ा आप इस से लगा सकते हैं कि रसुलुल्लाह सल्लल्लाहू अलयहि प सल्लम ने इसे निनाकारी और शराबनोशी ऐसे बले ही भयानक गुनाहों के साथ डिक्किया है !

और निगाह की हिक्कात के बारे में फरमाने इलाही है : “मुसलमान भर्दों को हुक्म दो कि वह अपनी निगाहे नीची रखे और अपनी शर्मगाहों की हिक्कात करे, यही उनके लिए पाकीङ्गी है, और वह जो कुछ करते हैं अल्लाह तआला उस से बाखबर है.” (सुरह नुर : ३०)

और डिक्के इलाही के फवाईद भयान करते हुए रसुलुल्लाह सल्लल्लाहू अलयहि प सल्लमने फरमाया : “अल्लाह तआला ईरशाद फरमाता है कि मैं अपने बंदे के गुमान के मुताबिक उस से सुलुक करता हुं और जब वह मेरा डिक्क करता है तो मैं उसके साथ होता हुं, अगर वह मुझे इल में याद करे तो मैं भी उसे इल में याद करता हुं, अगर वह किसी मजम्मा में मुझे याद करे तो मैं इस से बेहतर जमाअत में उसे याद करता हुं, और अगर वह एक बालिशत मेरे नङ्गटीक होता है तो मैं एक हाथ उसके नङ्गटीक होता हुं, और अगर वह एक हाथ मेरे नङ्गटीक होता है तो मैं एक कला (दोनों हाथ फैलाकर) उसके करीब होता हुं, और अगर वह चलता हुआ मेरे पास आए तो मैं दोडकर उस की तरफ जाता हुं.” (बुखारी : ७४०५)

नव्या उसुल : तपक्कल (भरोसा)

वह लोग जुन पर दुश्मन की शरारतों, साजुशो और उनके हथकंडों का डर तारी रहता हो, और उसकी वजह से वह सज्ज बेचेन रहते हो, खुसुसन उनकी खुशहाली और उम्ममन बाकी तमाम लोगों की खुशहाली के लिए नव्या उसुल यह है कि वह सिर्फ़ अल्लाह तआला पर भरोसा करे,

કચુંદિ અલ્લાહ તાલા હી હર શર સે બચાને વાલા હે ઓર ઉસકે હુકમ કે બગેર કોઈ તાકતવર કિસીકો કોઈ નુકશાન પહુંચાને પર કાંઈ નહી હે.

ફરમાને ઈલાહી હે : “આપ કહ દિજુએ ! હમ પર કોઈ મુસીબત નહી આ સકતી સિવાએ ઉસકે જો અલ્લાહ તાલા ને હમારે લિએ મુકદ્દુર કર રખી હે, વહી હમારા સરપરસ્ત હે, ઓર મોઅમ્બિનો કો અલ્લાહ હી પર ભરોસા કરના ચાહિએ.” (સુરહ તૌબા : ૫૧)

ઓર ફરમાયા : “ઓર જો શાખસ અલ્લાહ પર ભરોસા કર લે તો વહ ઉસે કાફી હે, અલ્લાહ અપના કામ કરકે રહતા હે.” (સુરહ તલાક : ૩)

ઈસી તરહ વહ લોગ જો બેરોજગાર હો, યા માલી વ કારોબારી મૂર્ખિકલા સે દો ચાર હો, ઉન્હે ભી અલ્લાહ તાલા હી પર ભરોસા કરકે રિઝક હલાલ કે હુસુલ કે લિએ જિદ્દો જેહદ કરની ચાહિએ. ઈસ તરહ અલ્લાહ તાલા ઉનકે લિએ રિઝકે વાફિર (બહુત ઝયાદું રોડી) કે દરવાઝે ખોલ દેગા ઓર માલિયાતી પરેશાનીયોં સે નિકાલ કર ઉન્હે ખુશાહાલ બના દેગા.

રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ફરમાયા : “અગર તુમ અલ્લાહ પર ઈસ તરહ ભરોસા કરો જુસ તરહ ભરોસા કરને કા હક હે, તો વહ તુમ્હે ઝરુર રિઝક દેગા, જૈસાકિ વહ પરીન્દો કો રિઝક દેતા હે, જો સુખ કે વકત ખાલી પેટ નિકલતે હે ઓર શામ કે વકત પેટ ભર કર વાપિસ આતે હે.” (અહમદ)

દસવાં ઉસુલ : ફારિગ અવકાત મેં ઉલુમે નાફિયા કા પળના।

(ખાલી અવકાત મેં ફાચદું દેનેવાલી ઈલ્મી કિતાબો કા પળના)

નાખુશગવાર ઓર દુઃખબરી ડિંદગી કે અસબાબ મેં સે એક અહમ સબબ ડિંદગી કે ફારિગ અવકાત કો બેમકસણ બલિક નુકશાનદું ચીઝો મેં જાએએ કરના હે, મખલન ડાઈજેસ્ટો મેં ઈશ્ક વ મુહુબ્બત કી જુઠી દાસ્તાનો ચા જાસુસી કી મનઘળત કહાનીયોં કા પળના, તાશ ઓર શતરંજ વગેરહ

ખેલના, દિન ભર મેચ દેખતે રહ્યા... તો ઈસ તરફ કી કુઝ લિયાત મેં વકત જાએએ કરને સે યકીની તોર પર દિલ મુરદું હોતા હે ઓર નાખુશગવારી મેં ઓર ઈજાફા હોતા હે, ઈસલિએ ઉસકે બજાએ મુઝીદ કિતાબો, મખલન તફસીરે કુરાન, હંદીખ કી કિતાબે, સીરત કી કિતાબે વગેરહ કા મુતાલા કિયા જાએ ઓર જુઠી કહાનીઓ કી બજાએ સહાબા કિરામ વ તાબેઈન કી સપાનેહ હ્યાત કે સચ્ચે વાકિઅાત કો પળ્હા જાએ ઓર કુરાન મજૂદ કી તિલાવત ઓર ફાયદામંદ તકારીર વ લેકચર કી કેસેટો કો સુના જાએ, તો ઉસ સે યકીનન અલ્લાહ તાલા બંદાએ મોઅમ્રિન કી ડિંડગી કો બાબરકત બના દેતા હે, ઓર ઉસે પરેશાનીઓ સે નજીત દેતા હે.

ઓર ફારિગ વકત અલ્લાહ તાલા કી એક નેઅમત હે, જુસ કી કદર વ મંજિલત સે બહુત સારે લોગ ગાફિલ રહ્યા હે, જૈસાકિ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા ઈરશાદ હે : “દો નેઅમતે ઐસી હે જુન મેં બહુત સારે લોગ ધાટે મેં રહ્યા હે : તંદુરસ્તી ઓર ફારિગ વકત.”

(બુખારી : ૬૪૧૨)

યાની જો લોગ ફારિગ અવકાત કો અલ્લાહ તાલા કી ઈતાઅત મેં નહીં ખપાતે વહ યકીનન ધાટે મેં રહ્યા હે, ઈસલિએ ફારિગ અવકાત સે ફાયદું ઉઠાતે હુએ ઈન્સાનો કો ઝયાદું સે ઝયાદું નેકીયાં કમાની ચાહિએ, વરના યહ બાત ચાદ રહે કિ કયામત કે દિન ફારિગ અવકાત કે બારે મેં ભી પુછતાથ હોગી કિ ઉન્હે અલ્લાહ કી ઈતાઅત મેં લગાયા થા, યા ઉસકી નાફરમાની મેં જાએએ કર દિયા થા ? જૈસાકિ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા ઈરશાદ હે : “કિસી બંદે કે કદમ ઉસ વકત તક નહીં હિલ સકેંગે જબ તક ઉસ સે ચાર સવાલાત નહીં કર લિએ જાઓંગે : ઉસને અપની ઉદ્ધ કો કિસ ચીજ મેં ખત્મ કિયા ? અપને ઈલ્મ પર કહાં તક અમલ કિયા ? ઉસને અપના માલ કહાં સે કમાયા ઓર કિસ ચીજ મેં ખર્ચ કિયા ? ઓર ઉસને અપને જુદ્મ કો કિસ ચીજ મેં બોસીદું (પુરાના) કિયા ?”

(તિરમિઝી : સહીહુલ જામેએ લિલ અલબાની : ૭૩૦૦)

ગ્યારહવા ઉસુલ : કનાઅત (સંતોષ)

કામિયાબ વ ખુશગવાર ડિંદગી કા ગ્યારવહ ઉસુલ ચહ હે કી અલ્લાહ તાલા ને જુસ કિસી કો જુતના રિઝક અતા કિયા હો, વહ ઉસ પર રાઝી હો જાએ, ઓર હર હાલ મેં ઉસકા શુક અદા કરતા રહે, ઓર બળે બળે માલદારો કો અપને સામને રખને કે બજાએ અપને સે કમ માલવાલે લોગો કો અપની નજર કે સામને રખ્યે, ઈસ તરહ અલ્લાહ ઉસે હકીકી ચૈન વ સુકુન જસીબ કરેગા ઓર અગર વહ કિસી જુસ્માની બિમારી કી વજહ સે પરેશાન રહતા હો તો ભી ઉસે ઉન લોગો કી તરફ દેખના ચાહિએ જો ઉસ સે જ્યાદહ બિમાર હો ઓર વહ જો અસ્પતાલો મેં ઝેરે ઈલાજ હો યા અપને ઘરો મેં બિસ્તરો મેં પળે હો, જબ વહ અપને સે કમ માલ વાલે લોગો કી હાલત ઓર ઈસી તરહ અપને સે બળે મરીજો કી હાલત કો દેખેગા તો ચકીનન વહ અપની હાલત પર અલ્લાહ તાલા કા શુક અદા કરેગા, ઈસ તરહ અલ્લાહ તાલા ઉસે સુકુને કલ્બ (સુકુન વાલા દિલ) જૈસી અર્જીમ દૌલત સે નવાઝેગા, રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા ઈરશાદ હે : “તુમ ઉસ શાખસ કી તરફ દેખો જો (દુનિયાવી એઅતિબાર સે) તુમ સે કમતર હો, ઓર ઉસ શાખસ કી તરફ મત દેખો જો (દુનિયાવી એઅતિબાર સે) તુમ સે બળા હો, કયુંકિ ઈસ તરહ તુમ અલ્લાહ કી નેઅમતો કો હકીર ન સમજેગો.”

(મુસ્લિમ : ૨૮૫૩)

તો ઈસ હંદીષ સે મઅલુમ હુવા કિ અપની નિસ્બત કમતર ઈન્સાન કી તરફ દેખને સે ઈન્સાન અલ્લાહ કી ઉન નેઅમતો કો હકીર નહી સમજેગા જો ઉસને ઉસે અતા કર રખી હે, ઓર ઉનમેં તીન નેઅમતે ઐસી હે કિ જો કિસી કે પાસ મવજુદ હો તો ઉસે યહ સમજના ચાહિએ કિ ગોયા અલ્લાહ તાલા ને ઉસકે લિએ પુરી દુનિયા જમા કર દી હે ઓર વહ ચહ હે : તંદુરસ્તી, અમન ઓર એક દિન કી ડિક્કા, જૈસાકિ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા ઈરશાદ હે : “જો શાખસ ઈસ હાલત મેં સુબહ કરે કિ વહ તંદુરસ્ત હો, અપને આપ મેં પુર અમન હો, ઓર ઉસકે પાસ એક દિન

ਕਾ ਖਾਨਾ ਮਵਜੂਦ ਹੋ, ਤੇ ਗੋਚਾ ਉਸਕੇ ਲਿਏ ਪੁਰੀ ਦੁਨਿਆ ਕੋ ਜਮਾ ਕਰ ਦਿਓ ਗਿਆ।” (ਤਿਰਭਿੜੀ : ੨੩੪੯)

ਬਾਰਹਵਾਂ ਉਸੂਲ : ਮੁਸਲਮਾਨੋ ਕੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਯਾਂ ਦੁਰ ਕਰਨਾ।

ਦੁਨਿਆ ਮੌਦੂਦੀ ਅੰਦਰੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਯੋਂ ਦੇ ਨਜ਼ਾਰੇ ਪਾਨੇ ਕੇ ਲਿਏ ਬਾਰਹਵਾਂ ਉਸੂਲ ਯਹ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਅਪਨੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਭਾਈਓ ਕੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਯਾਂ ਦੁਰ ਕਰਨੇ ਮੌਡਿਅਤ ਕਰੋ, ਤੋ ਅਲਲਾਹ ਤਾਤਾ ਆਪ ਕੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਯਾਂ ਦੁਰ ਕਰੇਗਾ। ਅੰਦਰੋਂ ਆਪਕੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਸਾਡਤਮੰਦੀ ਨਸੀਬ ਕਰੇਗਾ, ਰਸੂਲੁਲਲਾਹ ਸਲਲਲਾਹੁ ਅਲਿਯਹਿ ਵਿਖੇ ਸਲਲਮ ਕਾ ਇਰਸ਼ਾਦ ਹੈ : “ਜੇ ਸ਼ਾਖਿਆ ਯਹ ਚਾਹਤਾ ਹੋ ਕਿ ਉਸਕੀ ਦੁਆ ਕੁਬੂਲ ਕੀ ਜਾਏ, ਅੰਦਰੋਂ ਉਸਕੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਯਾਂ ਦੁਰ ਕੀ ਜਾਏ ਤਾਂ ਵਹ ਤੰਗਦੱਸਤ ਕੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਕੀ ਦੁਰ ਕਰੋ।” (ਅਹਮਦ : ੨੩/੨)

ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਖੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੁਰ ਕਰਨੇ ਦੇ ਅਤਿਲਾਹੁ ਤਾਤਾ ਉਸਕੀ ਦੁਆ ਕੁਬੂਲਿਤ ਸੇ ਨਵਾਂਤਾ ਹੈ ਅੰਦਰੋਂ ਉਸਕੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਯੋਂ ਦੁਰ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਕਾਰੋਬਾਰ ਮੋਹਤਰਮ ! ਹਮਨੇ ਇਸ ਵਿਸਾਲੇ ਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਮੌਡੇ ਦੀ ਸਥਾਨ ਤਿੰਕ ਕਿਅਥੇ ਥੇ, ਅੇਕ ਯਹ ਕਿ ਖੁਸ਼ਗਵਾਰ ਤਿੰਦਗੀ ਕਾ ਹੁਸੂਲ ਕੈਂਸੇ ਮੁਮਕਿਨ ਹੈ ਅੰਦਰੋਂ ਕਾਮਿਆਬ ਤਿੰਦਗੀ ਕੇ ਹੁਸੂਲ ਕੌਨ ਦੇ ਹੈ ? ਅੰਦਰੋਂ ਦੁਸਰਾ ਯਹ ਕਿ ਦੁਨਿਆ ਮੌਡੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਯੋਂ, ਦੁਆਂ ਅੰਦਰੋਂ ਮਸਾਈਬ ਵਿਖੇ ਆਲਾਮ ਦੇ ਨਜ਼ਾਰੇ ਪਾਨੇ ਕੇ ਹੁਸੂਲ ਕਿਵੇਂ ਹੈ ? ਤਾਂ ਹਮੇਂ ਉਮ੍ਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਾਨੀਕ ਜਵਾਬਾਤ ਕਾਫ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਕ ਤਿੰਕ ਕਿਅਥੇ ਜਾ ਚੁਕੇ ਹੋ, ਅਗਰਦੇ ਮੁੜਕੁਰਹੁ ਉਸੂਲੋਂ ਮੌਡੇ ਦੇ ਬਾਬੁ ਮੌਡੇ ਮੁੜੀਦ ਤਫ਼ਸੀਲ ਕੀ ਜਾ ਸਕਤੀ ਥੀ, ਲੇਕਿਨ ਇਹਿਤਸਾਰ ਕੇ ਪੇਸ਼ੇ ਨਾਲ ਫਿਲਹਾਲ ਇਸੀ ਪਰ ਇਕਤਿਫਾ ਕਰਤੇ ਹੋ, ਅੰਦਰੋਂ ਹਮ ਅਲਲਾਹ ਤਾਤਾ ਦੇ ਦੁਆਗੇ ਹੋ ਕਿ ਵਹ ਹਮ ਸਥਾਨ ਕੋ ਖੁਸ਼ਗਵਾਰ ਤਿੰਦਗੀ ਨਸੀਬ ਕਰੋ, ਇਮਾਨ ਵਿਖੇ ਅਮਲ ਕੀ ਸਲਾਮਤੀ ਹੋ ਅੰਦਰੋਂ ਹਮੇਂ ਤਮਾਮ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਯੋਂ, ਦੁਆਂ ਅੰਦਰੋਂ ਸਦਮੋਂ ਦੇ ਮਹਕੂਮ ਰਖੋ, ਆਮੀਨ....

કુઅન કા પૈગામ આપ કે નામ

- ◆ ઉસ સે ઝાલીમ કોન હૈ જુસે અલલાહ કી આયતો દીખાઈ જાયે ઓર વોહ ઉસે ના માને. (સુર: કહફ-૧૮, ૫૭ - સુર: જાસ્તિયા-૪૫, ૬-૮)
- ◆ અલલાહ કો છોડકર ઉસકે બંદો કો મત પુકારો.
(સુર: આરાફ-૭, ૧૮૪-૧૮૭ - સુર: ચુનુસ-૧૦, ૨૮-૩૬ -
સુર: નહલ-૧૫, ૨૦-૨૧ - સુર: કહફ-૧૮, ૧૦૨)
- ◆ અલલાહ શીર્ફ કરને વાલો કો કલ્ભી માફ નહી કરેગા.
(સુર: નીસા-૪, ૪૮, ૧૧૬)
- ◆ અકસર લોગ ઈમાન લાને કે બાદ ભી શીર્ફ કરતે હૈન.
(સુર: ચુસુફ-૧૨, ૧૦૬)
- ◆ અગાર કોઈ નબી ભી શીર્ફ કરતા તો ઉસકે આમાલ ભી બરબાદ હો જાતે. (સુર: અનામ-૫, ૮૩-૮૮ - સુર: ઈસરા-૧૭, ૩૮ -
સુર: ઝુમર-૩૮, ૫૫)
- ◆ સીર્ફ અલલાહ સે હી દુઆ માંગો ઓર વહી દુઆ કબુલ કરનેવાલા હૈ.
(સુર: બકરા-૨, ૧૮૯ - સુર: ઈબ્રાહિમ-૧૪, ૩૮ - સુર: ગાફીર-૪૦, ૫૦
સુર: શૂરા-૪૨, ૨૫-૨૬)
- ◆ સબ કે સબ અલલાહ કે સામને ફકીર ઓર મુહતાજ હૈન.
(સુર: ફાતીર-૩૫, ૧૫)
- ◆ મુર્ટે ચા જો કબરોમે હૈન, સુન નહી સકતે.
(સુર: નમલ-૨૭, ૮૦ - સુર: ફાતીર-૩૫, ૨૨)
- ◆ કીયામત કે દીન અપની મરઝી સે કોઈ કીસીકી સીફારિશ નહીં કર પાયેગા. (સુર: બકરા-૨, ૨૫૫ - સુર: અનામ-૫, ૫૧, ૭૦, ૮૪
સુહ: ચુનુસ-૧૦, ૩ સુર: મરીયમ-૧૯, ૮૭)
- ◆ જેબ કા ઈલ્મ શીર્ફ અલલાહ કે પાસ હૈ.
(સુર: આલેઈમરાન-૩, ૧૭૮ - સુર: માઈદા-૫, ૧૧૬ -
સુર: અનામ-૫, ૮૮ સુર: હૂદ-૧૧, ૧૨૩)

-
- ◆ कीसी नबी को भी जैब का ईर्दम नहीं था।
(सुरः माईदा-५, १०८, ११६-११७ - सुरः हूद-११, २५-३१)
 - ◆ मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलयहि व सल्लम) भी जैब नहीं जानते थे।
(सुरः आलेइमरान-३, ४४ - सुरः अनआम-५, ५० -
सुरः आराफ-७, १८८ सुरः अनकाल-८, ५०)
 - ◆ अल्लाह अपने रसूलोंमें से जुसको झुतना चाहता है जैब का ईर्दम
अता कर देता है। (सुरः आलेइमरान-३, १७८ - सुरः जन-७२, २५-२७ -
सुरः हूद-११, ४८ - सुरः युसुफ-१२, १०२)
 - ◆ मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलयहि व सल्लम) खुद अपने फ़ायदे और
नुकसानका कोई ईज्ञीयार नहीं रखते थे। (सुरः आराफ-७, १८८)
 - ◆ सारे रसूल बशर (ईन्सान) थे। (सुरः हूद-११, २५-२७ -
सुरः ईब्राहीम-१४, १०-११ - सुरः मुअ्मीनुन-२३, २३-२४, ३२-३४,
सुरः हज्ज-२२, ७५)
 - ◆ नबी (सल्लल्लाहु अलयहि व सल्लम) भी एक बशर और रसूल थे।
(सुरः ईसरा-१७, ८०-८१ - सुरः कहफ-१८, ११० -
सुरः मुअ्मीनुन-२३, ३ सुरः कुस्सीलत-४१, ५)
 - ◆ अल्लाह और उसके रसूल के मुकाबलेमें बाप, दादा और बुजुर्गों के
पीछे भत चलो। (सुरः बकरे-२, १७० - सुरः माईदा-५, १०४ -
सुरः लुकमान-३१, २१ - सुरः अहङ्काब-३३, ६६-६८)
 - ◆ सीई गुमान और अटकलों के पीछे भत चलो। (सुरः अनआम-५, १२८)
 - ◆ अक्सरीयत के पीछे भत चलो।
(सुरः अनआम-५, ११६ - सुरः आराफ-७, ३, ७०-७१)
 - ◆ रसूलुल्लाह (सल्लल्लाहु अलयहि व सल्लम) की ईताअत ही नीजत
का बहेतरीन झरीया है। (सुरः आलेइमरान-३, १२, ३१-३२, -
सुरः नीसा-४, ५८, ९४-९५, ९८, ८०, ११५ - सुरः माईदा-५, ८२ -
सुरः अनकाल-८, २०)
 - ◆ जो अल्लाह और उसके रसूल दे बस उसमें ही राझी रहे।
(सुरः अहङ्काब-३३, ३५ - सुरः हज्व-५८, ७)
-

હમારી દાવત યે હૈ કે !

૧) રસુલે અકરમ સત્તલલાહુ અલયહિ વ સત્તલમ ને ઉમ્મતકો જુસ બાત કા હુકમ દીયા હૈ યા જુસે ખુદ કીયા હૈ યા જુસે કરને કી ઈજાજત દી હૈ ઉસે મિન વ અન ઉસી તરફ કીજુએ ઓર જુસ બાત સે આપ સત્તલલાહુ અલયહિ વ સત્તલમ ને મન્દ ફરમાયા હૈ ઉસ સે રૂક જાઈએ. ઈશાણ બારી તથાલા હૈનું: “જો કુછ રસુલ તુમ્હે દે વો લે લો ઓર જુસ ચીજ સે મન્દ કરે ઉસ સે રૂક જાઓ.”

(સૂરઃ હશ્ર, આ. નં. ૭)

૨) રસુલે અકરમ સત્તલલાહુ અલયહિ વ સત્તલમ ને દીનકે માનામલે મે જો કામ સારી હ્યાતે તૈયીબા મે નહીં કીયા વો કામ અપની મરાજી સે કરકે અલ્લાહ કે રસુલ સત્તલલાહુ અલયહિ વ સત્તલમ સે આગે બઢને કી જસારત ના કીજુયે. ઈશાણ બારી તથાલા હૈનું: “એ લોગો ! જો ઈમાન લાએ હો ! અલ્લાહ ઓર ઉસકે રસુલ સે આગે ન બઢો.”

(સૂરઃ હુજુરાત, આ. નં. ૧)

૩) રસુલે અકરમ સત્તલલાહુ અલયહિ વ સત્તલમ કી ઈતાઅત ઓર ઈત્તીબા કે મુકાબલે મે કીસી દુસરે કી ઈતાઅત ઓર ઈત્તીબા કરકે અપને અન્માલ બરબાદ ના કીજુયે. ઈશાણ બારી તથાલા હૈનું: “એ લોગો ! જો ઈમાન લાએ હો ! અલ્લાહ કી ઈતાઅત કરો, રસુલ કી ઈતાઅત કરો ઓર (કીસી દુસરે કી ઈતાઅત કરકે) અપને અન્માલ બરબાદ ના કરો.”

(સૂરઃ મુહમ્મદ, આ. નં. ૩૩)

મુહમ્મદી બુક સ્ટોર

ગુજરાતી, હિન્ડી, ઉર્ડુ અને અંગ્રેજી ભાષામાં વિશ્વાસપાત્ર
ઈસ્લામી પુસ્તકો મેળવવાનું એકમાત્ર સ્થળ...

ચમને ઈસ્લામ, યસર્નલ કુર્અન, અમ્મા પારા, કુર્અન, રહેલ અને ઈત્ર પણ મળશે.

કુંભાર જમાતખાનાની બાજુમાં, ભીડ ગેટ બહાર, ભુજ-કરણ. મો. : ૮૯૩૮૪ ૮૮૦૪૯

ઈસ્લામિક ઇન્ફરેશન સેન્ટર - કરચ દ્રારા પ્રકાશિત પુસ્તકો

ક્રમ	પુસ્તકનું નામ	લેખક
૦૧	મુસલમાન કા અકીદા	શૈખ મુહમ્મદ બીન જમીલ ઝેનુ
૦૨	ગુનાહે કબીરા	ઇમામ શામુદ્ડીન ઝહબી (રહ.)
૦૩	દુઆઓ	મૌ. શાહીદ જામઈ 'રાજકોટી'
૦૪	સ્ત્રીઓના ધિશિષ્ટ મસાઈલ	શૈખ સાલેહ અલ ફઉઝાન
૦૫	મીલાહુનબી અને મોહબ્બતે રસુલ (સ.અ.વ.)	ડૉ. ફલ્લૂર્હમાન મદની
૦૬	સીરતે નબવી અને ગેરઈસ્લામી ધિયારો	મૌ. અબુલઆસ વહીદી
૦૭	નમાજ ની સગ્ગાવટ રફ્યેનેન	મૌ. મુહમ્મદ ઈસ્માઈલ સામરોદી
૦૮	ચા અલ્લાહ મદદ	હાફીજ સલાહુદ્ડીન ચુસુફ
૦૯	અહમ દીની અસ્ટ્રાક	શૈખ અ.અઝીજ બિન અબુલ્લાહ બિન બાજ
૧૦	રોજાના મસાઈલ	મૌ. મુહમ્મદ ઈકબાલ કીલાની
૧૧	જ્કાતના મસાઈલ	મૌ. મુહમ્મદ ઈકબાલ કીલાની
૧૨	હજજ અને ઉમરાહના મસાઈલ	મૌ. મુહમ્મદ ઈકબાલ કીલાની
૧૩	ફકાઈલે કુર્અન મજૂદ (સંક્ષિપ્ત)	મૌ. મુહમ્મદ ઈકબાલ કીલાની
૧૪	દુઆ કે મસાઈલ	મૌ. મુહમ્મદ ઈકબાલ કીલાની
૧૫	સીરતુનબી (સ.અ.વ.) કિવજ	અબુ વસીમ અબુર્હીમ મુહમ્મદી
૧૬	તફસીર સૂરઃ બકરહ	હાફીજ સલાહુદ્ડીન ચુસુફ
૧૭	કલમાએ તોહીદ કા મઅના....	મુહમ્મદ ઉમેર ટોકી
૧૮	જિન, જાદુ ઓર બિમારીઆ દૂર કરનેકા ઈલાજ	સઈદ બિન અલી બિન વહિ અલ કહતાની
૧૯	દીન કે તીન અહમ ઉસુલ	શૈખુલ ઈસ્લામ મુહમ્મદ અતામીમી
૨૦	એહલે સુજનત પલ જમાઅત કા અકીદા	શૈખ મુહમ્મદ બિન સાલેહ અલ ઉથેમીન
૨૧	બેનમાઝી કા અંજામ	શૈખ મુહમ્મદ બિન સાલેહ અલ ઉથેમીન
૨૨	નબી (સ.અ.વ.) કી નમાજ	શૈખ અબુલ અઝીજ બિન અબુલ્લાહ બિન બાજ રહ.
૨૩	ઈસ્લામ ખાલિસ કયા હૈ?	મુહમ્મદ ઈસ્માઈલ ઝર્ટારિગર

ઈસ્લામિક ઇન્ફરેશન સેન્ટર - કરચ

હોટલ નુરાની પાસે, ડાંડા બજાર, ભુજ-કરચ.

Mo.: 84017 86172 | www.iickutch.blogspot.in